Šeštad., Lapkr. 26, 1949 | ANTROJI DALIS

DRAUGAS

PART TWO | Saturday, Nov. 26, 1949

MOKSLAS MENAS LITERATŪRA

KOLCHOZINĖS IR SOVCHOZINĖS GIESMĖS

Literatūra Sovietų Okupuotoj Lietuvoj

VYT. KASTYTIS

Į propagandinį VKP(b) vežimėlį įkinkyta poezija, savaime suprantama, koja kojon žygiuoja su sovietine propaganda. Kadangi sovietinis Lietuvos okupantas visą Lietuvą pasiryžo suvaryti į kolchozus, NKVD valioje palikę mūsų poetai savo plunksnas paskyrė sukolchozinimo akcijai. Šiandien lietuviškos komunistinės spaudos puslapiuose netrūksta naujo ir mums neįprasto poezijos žanro — kolchozinių ir sovchozinių giesmių.

Štai — **J. Macevičius** šitaip poetinėm priemonėm organizuoja savo posmuose pirmąjį kolchozą:

Jie susimąstę iš skaityklos grįžo,
Ilgai sustoję svarstė paežiuos.
Jie kolektyvan stoti pasiryžo,
Kažko ieškoję rėžiuos mažuos...

Taip sovietinės propagandos įtakoje užfiksuojami mūsų ūkininkų kryžiaus keliai kolchozinėse stacijose. Gaila, poetas, tuščias kolchozinimo akcijos propagandistas, neužsimena apie tą negailestingąją NKVD ranką, kuri ūkininkus po paskaitų skaityklose prieš jų pačių norą veja į kolchozus ir į jų laukus tuojau pat atsiunčia traktorius užarti buvusiems kapčiams — jų tėvų tėvų prakaitu per karų kartas įgytos nuosavybės riboms:

Kai kur plačiuose kolektyvo rėžiuos
Dar kyšo žilstančios velėnos.
Vagas pirmąsias traktoriais įrėžę,
Išlygina senus kapčius ir sienas...

Vargšas lietuvis ūkininkas. Kokia skaudžia širdimi jis turi žiūrėti į savo žemelę, kurią okupanto įsakymu nusavina tų pačių okupantų išgalvoti ir sukurti kolektyvai, jį patį palikdami paprasčiausiu kumečiu. Ir kaip tada jam jo giliame, dangaus šaukiančiame skausme turi būti koktu, kada **V. Grybas**, pataikaudamas NKVD, uždainuoja:

Dabar jo žemė didelė, už saulę
dar šviesesnė,
Nuo Antkalniškių
Iki pat Tian-Šanės kauburių...

Kas iš tų Tian-Šanės kauburių, apgyvendintų geltonodžiais mongolais, kai jis jo paties iš tėvų paveldėtame lauke tėra paprastas kampininkas, kurį NKVD kiekvieną naktį gali su visa šeima susodinti į sunkvežimį ir išsiųsti į tuos jam visiškai svetimus Tian-Šanės kauburius, o į jo vietą atkelti mongolus iš Tian-Šanės... Taip, tai yra žiauri nūdienio gyvenimo Lietuvoje tikrovė. Deja, ji nerūpi naujųjų tradicijų sovietinei poezijai. **A. Churginas**, nekvaršindamas galvos panašiomis mintimis, ramiausiai sveikina pavasarį Lietuvos laukuose pagal sovietinius motyvus:

Iš jaunųjų žemės syvų
Kilk, pavasari, ankstyvu
Daigeliu,
Daugink derlių kolektyvo
„Pergalės keliu"...

Valerija Valsiūnienė užsodina lietuvaitę ant sovietinio traktoriaus ir vietoj baltmarš kinio artojaus (štai kodėl T. Rostovaitė nemato baltmarškinių artojų) išleidžia į laukus:

Kas uždraustų dukrai liaudies
Kelią laimėn skinti,
Kai širdy giliai įaudė
Stalininę mintį...

Girdi, kas tie margieji drobių raštai, kraičių skrynios, seklyčioje skambančios staklės — duokite man traktorių, — šitaip posmuoja karingai nusiteikusi V. Valsiūnienė su stalinine mintimi širdyje...

Didieji Kremliaus Atlaidai

Visi tie, kurie turėjo laimės (teisingiau sakant — nelaimės) praleisti Lietuvoje pirmojo bolševikmečio metus, puikiai prisimena sovietinių okupantų atgabentas šventes — ypač Gegužės Pirmąją ir Spalio Revuliucijos sukaktį. Jas abi galėtumėme pavadinti didžiaisiais Kremliaus atlaidais, nes niekur pasaulyje nė viena šventė nešvenčiama su tokia pompa, su ligi dangaus aukštybių išpūsta lyg muilo burbulas propaganda, su prievarta į aikštes suvarytų piliečių kilometrinėmis eisenomis, su Stalino, Lenino paveikslais, kūjais, piautuvais ir kitais grynai sovietiniais atributais...

Tas sovietinių Kremliaus atlaidų jomarkinis triukšmas tebetęsiamas ir dabar — kiek vienais metais. Gegužės Pirmosios proga VKP(b) planuoja iškilmingus įsipareigojimus, diktuoja juos savo propagandistų lūpomis piliečiams ir siunčia padėkos telegramas nūdienių laikų raudonajam Neronui Kremliuje.

Štai — **Vyt. Sirijos Gira** š. m. Gegužės Pirmosios proga padarė ypatingai skambius apžadus:

Kas nubrėžtą turime išpildyt.
Niekada nei žingsnio atgailos.
Augs kviečiai tenai, kur augo
dilgės.
Mūsų žemė derlium sužaliuos...

Įdomu, kaip jam iš dilgėlių Stalino garbei pavyks kviečius išauginti?... Dar blogiau — užmiršęs saiko jausmą — minėtasis poetas ėmė pranašauti tiesiog pasakiškus dalykus:... "trykš iš žemės nafta vis aukštyn"... Ką gi — Lietuvoje, reikia manyti, lengviau dilgėles kviečiais paversti, negu naftos šaltinius Stalino garbei atrasti...

A. Venclova spalio revoliucijos sukakčiai buvo nusidangines į Maskvą stiprybės pasisemti:

Praeina vėliavos pro žilą Kremliaus sieną,
Nulinkdamos prieš tą, kurs ilgisi
grabe,
Ir sąžinė šalies, didybė ir garbė
Į mauzoliejų kyla Spalio dieną...

Kokia ten sąžinė, kai 20 milijonų pilečių laukia mirties koncentracinėse stovyklose ir kita tiek jau pūdo kaulus po žeme kaip GPU, NKVD ir MVD aukos. Didybe SSSR taipogi negudru didžiuotis. Galėtume primintį, kad ir tokį Dr. V. Kudirkos eilėraštį "Ne tas yra didis", parašytą, tiesa, bene carinės Rusijos imperialistinės politikos atminimui, bet nemažiau aktualų ir nūdienei Sovietų Sąjungai. Apie SSSR garbę, iš viso, tegali šnekėti nebent tik vienas Venclova. Politinis banditizmas juk niekam garbės nedaro. Svetimų žemių grobimus istorija paprastai užfiksuoja agresijų grafoje ir jų niekada aukso raidėmis neįrašo į garbės knygas...

Poezija Be Propagandos

Perbridęs per visą propagandinės "poezijos" jūrą, su dideliu palengvėjimu širdyje imi į rankas tuos negausius posmus be propagandos. Iš jų sužinai, kad, pavyzdžiui, net ir propagandinių "eilėraščių" meisteris **E. Mieželaitis**, atidavęs duoklę NKVD, atliekamu laiku sugeba parašyti vieną kitą posmelį "senųjų tradicijų" (anot drg. Rostovaitės) poezijos sąskaiton. Štai — jo gana subtiliai pagautas gimtojo kaimo peizažas:

Slenka mėlynos ūkanos kloniu,
Ant kaubelės — beržai —
Tai švelnus reginys, kaip
Čiurlionio —
Ilgesys ir dažai.

Debesiūkščiai, kaip gulbių pulkas,
Horizonte išblės.
Ir saulėlydžio rausvos dulkės...
Atsitups ant žolės...

Užmiršusi propagandą ir **V. Valsiunienė** prabyla tikrosios poezijos posmais:

Skamba vėjuje gatvės ir sodai,
Lapų jūroj brendi ir dairais,
Tu visvien mums gražiausia
atrodai
Gintariniais rudens apdarais...

Tačiau, deja, tai retai užtinkami posmai. Naujųjų tradicijų sovietinei "poezijai" ne rūpi gimtojo kaimo peizažai ir lietuviškoji gamta. Poetams, užvestiems kolchozinių ir sovchozinių dainų pareikalavimais, beveik nelieka laiko posmams, kuriuose prabiltų ne NKVD pakišta mintis, bet jų pačių širdies subtilus suvirpėjimas. Pagaliau — šiandien sunku pasakyti — gal jie turi ir daugiau eilėraščių apie gimtąjį kaimą, rudenį, pavasarį ir mūsų kenčiančią Lietuvą — savo rankraščiuose?

— o —

Pagal Lietuvos Raudonojo Kryžiaus davinius, iš Vokietijos į JAV jau yra išvažiavę apie 13,000 lietuvių, į D. Britaniją — apie 7,000, į Kanadą — 4,000, į Australiją — 4,000.

A. TYRUOLIS

ŽVILGSNIS ATGALIOS

Nubiro jau gėlių žiedai.
Ateina vakaras ramus.
Daug, ko ieškojai, neradai.
Ir vienas grįši į namus.

★

Pažvelk dar kartą atgalios.
Ar viską bus užmiršt smagiau?
Bet griuvėsiai nesuvilios.
Ir čia nebegrįš jau daugiau.

★

Čia vieną valandą buvai,
O kitą būsi jau kitur.
Kaip ant vilnies pasiūbavai,
Gėrėdamos nauju vaizdu.

★

Bet neviliojo čia tavęs
Nei lygumos ir nei kalnai.
Svajojai, kur diena nuves,
Kurią laiminga vadinai.

★

Budėk, kad saulėtas šypsnys
Tau neužgestų akyse.
Į laisvę grįžias tremtinys
Su nepalūžusia dvasia.

★

ŽIEMA LIETUVOS LAUKUOSE

ALYVŲ KRŪMAS

ALĖ RŪTA

Senstu, ir mano rankos grumba, ir sąnariai nebelankstūs, bet esu jaunas, jaunesnis už kiekvieną pro šalį prabėgantį jaunuolį. Jų dienos, nei svajonės, nei žiburiai akyse nebegrįžta. Perdega, užgęsta, palieka šaltų pelenų pilkumą ir vėjo pagaires širdy. Aš gi degu kas pavasarį iš naujo, degu baltu tyrumu. Stovėdamas nepakeičiamoj savo vienumoj matau praeinančius žmones, dienas, pavasarius. Ir džiaugiuos, ir neatsidžiaugiu savo vieta, savo paskirtimi ,savo senatve ir nesibaigiančia jaunyste.

Mąstau. Žmonės mano, tik jie turi sielas, mintis ir skausmą. Aš tik nemoku kalbėt kaip žmonės. Kalbu, bet jie manęs nesupranta.

Štai jis ateina, mano draugas. Linktelsiu jo žilai galvai. Taip, taip. Visada praeidamas paglosto mane. Anksčiau tai man nepatiko. Maniau, jis glosto manęs gailėdamas, kad aš kurčias, besielis krūmas. Ne, jo rankos glamonėjimas yra tik švelnus draugiškumas. Žinau dabar, kad jis myli mane. Ne gailisi, o myli. Girdėjau jį ir sakant, kad esu jo draugas.

Jis nuėjo į kambarį. Dabar atidarys langą. Įspėjau. Jau taip gerai jį pažįstu. Ir jo kambarį knygų sienomis, ir stalą, apkrautą popieriais, laikraščiais, ir jo seną, kiek įlūžusią atramą. fotelį pažįstu. Daug vakarų praėjo taip tyliai mums abiems bemąstant. Tik tos piktos žiemos! Tur būt, iš pavydo užšaldo jo langus, užpūsto arba užrasoja, kad nieko nematyčiau. Vistiek mes visi trys palikome. Jų plaukai panašėjo mano žiedams, o akys — tamsiam dangui giedrią žiemos naktį. —

Vieną pavasarį nemačiau jo daug dienų, ir niekas nepaglostydavo mano šakų. Tik žmonės praskubėdavo kaip šešėliai, tik vaikai atlėkdavo kartais krykštaudami, bet ir jos nemačiau. Pykau ant jo, ir ilgėjaus, ir belsdavau į langą. Nepraverdavo, ir viduje nemačiau jo, tiktai knygos gulėjo slaptingos ir tylios.

Ir vieną anktų rytą, kai verkiau iš ilgesio, atėjo ji. Nebuvo vaikų. Ji lauže virpančiomis rankomis mano dideles šakas, jos veidas buvo baltas kaip mano žiedo lapelis, o akys juodos ir drėgnos kaip žemė. Buvau taip nustebęs jos žiaurumu, kad nebejutau skausmo. Ji nulaužė visas gražiausias žydinčias mano šakas ir susidėjo į glėbį. Jos lūpos nesišypsojo, ir aš neapkabinau jos ,nes ji nulaužė mano rankas. Buvau taip nustebintas ir nuskriaustas, kad jaučiausi mirštąs. Ji nuėjo neatsigręždama, nors tiesiau į ją maldaudamas plikus krumplius; nuėjo nusinešė mano grožį, sveikatą, nusinešė mane.

Ir pamačiau dar tą pačią dieną minią žmonių. Jie ėjo visi nuleidę galvas. Aukštyn kilo linksma pavasario saulė, bet visų žvilgsniuose mačiau saulėlydį. Ten ėjo ir ji būry vaikų, kurie nešė baltas, žieduotas mano šakas. O keturi vyrai nešė kažką juodą ir nepermatomą, bet aš jaučiau, kad tai buvo jis.

— o —

Kinijos Misijonieriams Specialūs Leidimai

Raudonųjų užimtose Kinijos srityse palaipsniui stiprėja religinis persekiojimas. Įvertindamas padėties sunkumą Vatikanas davė teisę Kinijoje besidarbuojantiems kunigams laikyti šv. misias paprastais kasdieniais drabužiais, nevartojant liturginių. Reikale taipgi leidžiama apleisti neesmines mišių maldas.

— o —

Už $15 Nupirko $1,500

Austrijoj šiomis dienomis iš varžytynių už $15 buvo parduota sena aptrūnijus apyrankė. Nušveitus joj ras ta brangus mėlynas Ceylon'o safiras vertės $1.500.

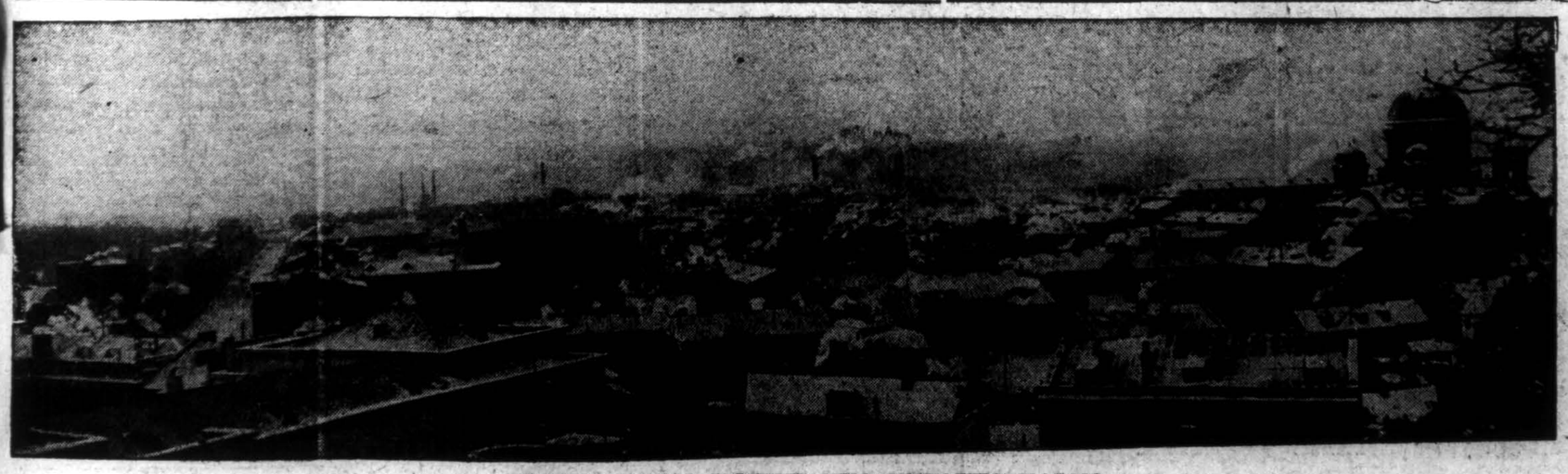

KAUNO DALIS ŽIŪRINT NUO VYTAUTO KALNO

MŪSŲ PAREIGA TAUTAI TRAGEDIJOS METU

Besvarstant Lietuviškosios Knygos Reikalus

PETRAS JURGĖLA

Pripažindami teisę diskusijose paliestam asmeniui duoti savo pareiškimą, paliekame atsakomybę dėl šio straipsnio pačiam jo autoriui. —Red.

Šiose skiltyse netyčia iškilo aštroka polemika dėl mano iškelto reikalo lietuviškajai knygai suaktualinti, pritaikant gyvenamajam momentui, aukščiausiems tautos reikalams, o ne šiaip sau laisvalaikio pramogai — skaitymui "nuobodumą pajvairinant."

Paraišiau nuoširdų "atvirą laišką" lietuvių rašytojams iš lietuviškosios širdies. Vienas (J. Gliaudžio) atsakymas parašytas taip pat ir iš tokios pat širdies. Kitas (L. Dovydėno) atsakymas surašytas srauniu rašalu, atskiestu tulžim. Kam gi tokia tulžis reikalinga? Mieli rašytojai tegu tą tulžį išlieja ant nacio, ruso ir mongolo, kai "išdrįs" juos vaizduoti lietuvių literatūroje! Iš to būtų daug naudos Lietuvos laisvės bylos reikalams! L. D. rodo tos tulžies ir neapykantos bolševizmui, kurį jis geriau pažįsta negu aš. Bet kam reikėjo ta tulžimi drabstyti mane? Juk aš niekad Lietuvos rašytojų neįžeidžiau ir neturėjau reikalo bei progos su jais ginčytis. "Liaudies seime" nedalyvavau ir neturėjau progos bet kaip pasipriešinti "progresyvių rašytojų" siūlymui įjungti Lietuvos Respubliką į kitų, anksčiau pavergtųjų, respublikų sąjungą.

Sitaip ieškant kelio lietuviškajai knygai, bus sunku jis surasti. Rašytojams panašiai sprendžiant knygų leidimo reikalą, šis reikalas gali visai sumažėti visuomenės akyse. Lietuvių **Kultūros** Fondo atstovas L. D-nas **nekultūringai** puola asmenį, kuris iškėlė eilę klausimų ir patiekė pluoštą minčių tais klausimais.

Rimtai ar nerimtai galvodamas apie mano iškeltą reikalą, L. D. patvirtino tai, ką aš pastebėjau "rašytojų darže". Jo paties žodžiais (mano pabrauktais): **"Ne visada rašytojas buvo savo aukštumoje, ne visada atsakė į tai, ko klausė, laukė skaitytojas — tremtinys... ne visada patenkino didelį tremtinio širdies troškulį".** Kitur vėl: "...dešimtys tūkstančių tautiečių širdžių ir protų laukė knygos... regėjo didelius daiktus". **Faktiškai** nežinodamas tokios daugybės lietuviškųjų širdžių ir protų **lūkesio ir paklausos** tremty, nuspėjau tokį ir pasaulio lietuvių bendruomenės troškimą. Ir bene pirmas "įsidrąsinau paskelbti", jog lietuviškoji visuomenė **laukia knygos apie didelius "daiktus"**: apie Lietuvos laisvės siekimo akstinus. "Piliečio, savanorio, karininko ir redaktoriaus" supratimu, tik **vaizdi beletristika ir poezija apie Lietuvos tragediją labiausiai sujaudins laisvąją tautos dalį.** O tie partizanai "piliečiai, savanoriai, karininkai" (o jų eilėse ir kovos laikraščių redaktoriai ir rašytojai) **drąsūs jų žygiai ir šventoji jų kraujo bei gyvybės auka, paryškinta beletristikoje ir poezijoje — įkvėpimui ir pavyzdžiui, tvirčiau sukels pasaulio lietuvius į vieningą kovą dėl savo laisvės.**

Kai aš pasiūliau rašytojams kurti šiuos didelius "daiktus" lietuvių literatūroje — L. D-nui nepatiko. Bet kai pats L. D. net karštai ėmė ragint rašinėti apie šiuos didelius "daiktus" ir dargi papildė mano "daiktų" sąrašą — man labai patiko. Net gėrėjausi, tuo labiau, kad mano tema ėmė rašyti ne Amerikos pilietis, savanoris, karininkas, redaktorius, bet Lietuvos pilietis, dalyvavęs Lietuvos Respublikos nulaisvinimo veiksmuose, jų legalizavime ir gerai žinantis imperialistinį bolševizmą. **Tokio asmens liudijimai apie bolševizmą yra koziris, kurio ir pats Višinskis nesukirstų** ant tarptautinės diplomatijos lošimų stalo! Šiuo atžvilgiu L. D. parodė geriausią pavyzdį tiems lietuviams, kurie net šiandien dar tebegarbina savo Tėvynės grobikus, lietuvių tautos naikintojus ir komunizmą.

Nenorėdamas likti skolingas, ir aš noriu pasiūlyti L. D-nui "vieną mažą, bet tikrai praktišką darbelį": **kaip gerai pažinęs komunistų klastas, gyręs Rusijos saulę ir dabar atsivertęs, L. D. tegu aplanko didesnius miestus ir pasako lietuvių komunistų draugijoms seriją kalbų tokioj dvasioj, kaip jis prabilo į "Draugo" skaitytojus.** Tai būtų praktiškesnis ir kovojančiai mūsų tautai naudingesnis darbas, negu romanai apie "aistrų kovas". L. D-nui temos ir įtikinamų faktų nepritrūktų. Jis turėjo ir patyrimo, reikalingo kalbėtojui. Tokia savo misija Amerikoje L. D. atverstų bent kelis šimtus komunistų ir sugrąžintų juos į tautinę lietuvių visuomenę. Tokiais veiksmais bus lengviau atkasti "liaudies seime" užkastas Lietuvos Nepriklausomybės Aktas iš 1918 m. vasario 16 d. Tuomet visi lietuvių laikraštininkai ir aš atsuktume visus "lietuviškojo Hollywood'o prožektorius" į L. D-ną. Tokiais darbais L. D. parodytų **šviesią** savo asmenybę, **kultūros** vertybę ir pelnytų **kovotojo** garbę. Po tokių darbų jis ateity tikrai garbingai "grįš į tėvų žemę išsivadavimo valandą ratuotos bitės nešuliu, o ne duzgiančio trano alkanu smalsumu" (jo paties žodžiais). Tada gal nereikės nei Hollywood'o, nei vertimų į anglų kalbą.

Prieš baigdamas dėstyti pamokymus savo rašiny "Apie ką rašyti, kam rašyti?", L. D. pabrėžė savo pastabumą, tartum pirmas atradęs Ameriką: "Malonu matyti ir P. Jurgėlą šaukiančiųjų eilėse, nors ir savotišku balsu, bet gi juo geresnis orkestras, juo daugiau balsų". Čia reikalinga pataisa. Tas P. J-la ne savotišku, bet tuo pačiu, Lietuvos gerui dirbti raginančiu, balsu šaukė ir pats veikė jau nuo 1917 m., kai L. D. gal dar buvo mylinčios savo motinos lietuvės supamam lopšy ir šaukė "savotišku" (kūdikio) balsu. Tas pat P. J-la tuo pat, nekintančiu, balsu ir tuo pat tikslu šaukė ir tuomet, kai L. D. "nuostabiai savotišku balsu" stengėsi gerąją ir nekaltą savo Motiną Lietuvą paklupdyti, kad nusilenktų svetimam Rusijos tėvui. Tai labai skirtingi balsai ir elgesiai! Bet **šiandien iš tikro malonu matyti ir L. D-ną susipratusių Lietuvos sūnų eilėse,** nors ir šaukiant vis dar savotišku balsu. Iškultūrinęs savo balsą ir nuvalęs savo plunksną, L. D. galės susilyginti su visais tais Lietuvos sūnumis, kurie be nukrypimų bei paklydimų ištikimai tarnavo ir tebetarnauja mylimai savo Tėvynei. Tada išsivadavimo kovos maršą groją orkestras bus geras ne dėl balsų daugumo, bet dėl balsų darnumo. Tik tuomet visi galėsime traukti gražią, skambią ir mielą Lietuvos sūnų ir dukrų **sutartinę.** Tokia sutartinė taip reikalinga sūnų išdavikų atiduotajai ir Maskvos budelių pagrobtajai Lietuvai!

L. D. kartoja mano rašinių mintis, tiktai kitais žodžiais: "Štai keli, gal ne kaltinimo punktai, bet klausimai: Ar mes visada reagavom į Lietuvoje likusiųjų kančias, trėmimus, žudymus taip, kaip galėjom ir turėjom reaguoti? Ar mes surinkome ir sujungėme visas jėgas prieš raudonuosius galvažudžius čia, šiapus "geležinės uždangos"?

Ar mes visada reagavom į Lietuvoje likusiųjų kančias, trėmimus, žudymus? Taip. **Tik laikraštininkai, politikai, visuomenės veikėjai ir tautiškai nusistačiusi visuomenė visada, dažnai ir nuolat reagavo į savo tautiečių kančias, trėmimus žudymus ir net į tremtinių vargus!** Reaguojam nuo tos dienos, kada Paleckio vedamas rašytojų būrelis savotiškai **reagavo į Stalino saulės apšviestąją ir Lietuvon įsiveržusią raudonąją kariuomenę,** pasveikino ir džiaugsmingai sutiko ją kaip "išvaduotoją", po to "liaudies seime" suklastojo lietuvių tautos valią ir "įjungė" Lietuvos Respubliką į socialistinių respublikų sąjungą. **Deja, dar nereagavom į anuos rašytojus, tautos išdavikus!** Jei L. D. norėjo apkaltinti visuomenę ir šiuo punktu, tai pasakė karčią tiesą. Po eilės klausimų jis vis dėlto sugrįžo prie mano tiesos: "Tai dalelė 'ar', kurie pirmosios pareigos svoriu gula ant šių visų pečių. Žinoma, lygiai ir ant rašytojų".

Iš Lietuvai ištikimųjų rašytojų tremtinių **tik poetų dauguma ir vos keletas beletristų (V. Ramonas, J. Jankus ir gal dar keli) reagavo į Lietuvoje likusiųjų kančias, trėmimus, žudymus.** O aš kaip tik prašiau visus tuos rašytojus (ypač beletristus) tinkamai reaguoti į visa tai. Vadinasi, L. D. stengėsi šaipytis daugiausia iš mano asmens, bet aplinkiniais keliais sugrįždavo prie mano skelbtos tiesos ir mano pageidavimų.

Kiekvienas, net ir bemokslis, žino, jog per šermenis netinka dainuoti linksmos dainos, o per džiaugsmo šventes — liūdnos giesmės. Kiekvienas reikšmingesnis **momentas reikalauja atitinkamos nuotaikos**: rimto susikaupimo arba padoraus linksmumo. Jei šis labai senas etikos dėsnis privalomas paskiram civilizuotam žmogui, atskirai šeimai, giminei, apylinkei, draugijai, atskirai bendruomenei, tad turėtų būti ir netgi yra privalomas tautinei lietuvių mažumai svetimuose kraštuose ir viso pasaulio lietuviams. Po Nepriklausomybės džiaugsmo laikotarpio visa lietuvių tauta išgyvena savotišką gedulą - skausmą dėl prasidėjusios tragedijos. Nepriklausomybės saulei nusileidus, vėl užėjo ilgoji naktis, gedul — skausmą dėl prasikuri juntama ir Amerikos Lietuvoje. Toji naktis nusitęsė jau 10 metų. Šios nakties tamsoje šviečia laisvės kovų prošvaistė! Vieni lietuviai mato ir džiaugiasi ta prošvaiste, kiti nemato ir nepaiso. Tos nakties tamsoje jau 10 metų ieškome rytmetinės žvaigždės. Lietuvos Partizanas regi tą žvaigždę ir drąsiai eina menkutės jos šviesos rodomu keliu... Bet... **Ar Lietuvos Partizanas taps antruoju Margiu,** garbingai nusižudžiusiu, kad priešas jo nenužudytų arba nepaverstų amžinuoju vergu, **ar antruoju Vytautu,** sugrįžusiu iš tremties ir išvadavusiu savo kraštą? Tragiškoji būklė, kuri pakiša dideles rimtas problemas ir dilemas... Ar žūt ar būt?!

Tas problemas turi garsiai (kad visa lietuvių bendruomenė plačiam pasauly girdėtų) lietuviškoje knygoje svarstyti visi svaresni mūsų šviesuoliai ir kiekvienas savo srity: teologas, filosofas, politikas, istorikas, liudytojas (atsiminimų rašytojas), poetas ir beletristas. Visi kiti tai jau daro — tik beletristas dar neišsirengė, nesiryžta ar nedrįsta. Lietuvą mylintis lietuvis beletristas dar kartą čia nuoširdžiai prašomas, kviečiamas, raginamas ir net maldaujamas tai daryti. Skausmingas dešimtmetis ir dargi paties beletristo patyrimai bei išgyvenimai siūlyte siūlo tiek daug temų!

Tokią knygą patrijotiškąja tema mielai skaitytų ateivis tremtinys ir Amerikos lietuvis. Jei galėtų, skaitytų ir Stachanovo retežiais supančiuotas Lietuvos ūkininkas ir darbininkas, bevalstybis partizanų miškuose, lietuvis švie suolis sovietų teisingumo ministerijos "įstaigoje" (už grotų) ir griaučiais paverčiamas gyvasis Lietuvos sūnus ir dukra Sibire... Tokią knygą mielai skaitytų lietuviai skirtingiausioje būklėje, jei tiktai kas nors ją parašytų...

ŠAUNUS LIETUVOS RAITININKAS

VETERANAI, DĖMESIO!

Jei jūs esate suinteresuotas namo pirkimu vakariniuose priemiesčiuose pagal G. I. planą už 4% per metus, parašykite arba paskambinkite mūsų raštinę.

Įmokėti tereikia grynais pinigais 15% nuo visos pilnos namo kainos.

JOHN O SYKORA
REALTOR
2411 S. 52nd Ave., Cicero
Lawndale 1-4213 arba Olympic 453
TIKRAI GYVA ORGANIZACIJA

DR. VAITUSH, Opt.
LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas yra jums garantija

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi, galvos skaudėjimo, svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda kreipiama į mokyklos vaikus.

KREIVOS AKYS ATITAISOMOS
Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigesnės kaip pirma.
4712 South Ashland Ave.
YArds 7-1373
VALANDOS: nuo 10:30 ryto iki 7:30 vakare. Sekmadieniais pagal sutartį. Trečiadieniais ofisas uždarytas.

Dr. Stanley S. Kustra
OPTOMETRISTAS
Patikrinam akis, pritaikom akinius
Pageidaujam susitarti patikrinimui.
Paskambinkite REgent 4-3395
3002 EAST 88TH STREET
Kampas 88th ir Commercial

Dr. Anthony A. Rudokas
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
OFISO VALANDOS:
Vakarais:— nuo 6 val. vak. iki 9 val. vak.
Šeštadieniais: — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak. išskyrus trečiadienį.
Šaukite — YArds 7-7381

Ofiso Tel. YArds 7-5557
Rezid. tel. Republic 7-4066
Dr. Frank C. Kwinn
(KVEČINSKAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1651 W. 47th St.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2 val. iki 4 val. popiet
Nuo 7 val. iki 8:30 val. vak. Išskyrus trečiad. ir šeštad. vakarais

Dr. Selma E. Sodeika
OPTOMETRISTĖ
5842 South Kedzie Avenue
Tel.: PRospect 6-2635
PRIĖMIMO VALANDOS:
Antrad., Penktad., Šeštad. — nuo 10 val. ryto iki 6 val. vak.
Pirmad. ir Ketvirtad.—nuo 10 val. ryto iki 8 val. vak.

Dr. W. Gibaszekas, OD.
AKIŲ SPECIALISTAS
(Kalba lietuviškai)
756 West 35th Street
(Virš Union Drug)
Tel. YArds 7-7353 (neatsiliepus) šaukite VIrginia 7-7292)

Akių egzaminavimo specialistas. Išrašo tinkamus akiniams stiklus. Pritaiko prie veido gražius, patraukliius akinių rėmus
Priėmimo valandos: Pirmad. Antrad. ir Ketvirtad., nuo 10 v. ryto iki 5 v. p. p. ir 6 v. iki 9 v vakaro. Trečiad. ir Penktad. 1 v. iki 5 v. vak. ir Šeštad. nuo 10 v. ryto iki 5 val. p. p.
Kitas ofisas 945 W. 31st St.
Priėmimo valandos: Trečiad., Penktad. ir Šeštad. nuo 6al. vak. iki 9 val. vakaro.

GROVEHILL VETERANS LIVERY
3239 West 51st Street
Livery — Cab Service
Anywhere — Anytime
Prompt Courteous Reliable
When you need a cab for any occasion call
GRovehill 6-8203

Pirkite Dabar — Už Žemą Kainą!
Po Visą Kraštą Skelbiamus Išdirbinius:
WARM MORNING PEČIUS
Gazu — Alyva — ir Anglimis
ROY SCHRAMM
522 W. CHESTNUT ST., HINSDALE, ILL.
Telefonuokite — Hinsdale 827

Akis Egzaminuoja — Akinius Pritaiko
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAS
1801 So. Ashland Avenue
VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad., Penktad. 9:30 iki 12—1:30 iki 8:00
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais 9:30 iki 12 — 1:30 iki 4:00 P. M.
Akių Specialistas
Laikomas Pasitarimui
CAnal 6-0523, Platt Bldg.

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antrad., Ketvirtad. ir Penktad.
VAL.: 10-12 ryte; 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmad., Trečiad. ir Šeštadieniais
Valandos: 2—8 popiet

Dr. F. C. Winskunas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2420 W. Marquette Rd.
Ofiso Tel.: PRospect 6-6446
Rez. Tel.: HEmlock 4-3150
VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 popiet; 6 iki 8 vak.; ir Trečiadieniais pagal sutartį

Ofiso Tel.: GRovehill 6-1321
Dr. Edward B. Muraskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5452 So. Kedzie Ave.
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 1:00 iki 4:00 ir nuo 7:00 iki 9:00 val. vak.
Šeštad. nuo 2:00 iki 4:00 val.
Trečiadieniais — pagal sutarimą.
Rezident. Tel.: HEmlock 4-5532

Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel.: DAnube 6-1126
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
(Kampas Halsted ir 35-tos g.)
Valandos: 1—4 ir 6:30—8:30 p. p. Kasdien. Atidaryta trečiadieniais ir šeštadieniais; Ketvirtadieniais ir priešpiet, tik iš anksto susitarus.
Rez. 3247 S. Emerald Ave.

Ofiso tel. ..... VIrginia 7-1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiad. ir Sekm. tik susitarus.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Tel.: VIrginia 7-6583
DR. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 W. Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Trečiadieniais ir Šeštadieniais ofisas yra uždarytas.
Šeštad tik nuo 1—3 val. popiet.
REZIDENCIJA
6241 West 66th Place
REpublic 7-7868

Tel. CAnal 6-0257
Rez. Tel. PRospect 6-6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted St.
Rezidencija: 6609 S. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 po 6 iki 9 val. vakare.

Dr. I. E. Makar
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell
Tel.: PUllman 5-8277
VALANDOS: pagal susitarimą

Res. 6958 So. Talman Ave.
Res. Tel.: GRovehill 6-0617
Office Tel.: HEmlock 4-4848
DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4422 West Marquette Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare
Trečiad. ir Šeštad. susitarus

Platinkite dien. "DRAUGĄ"

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1740 So. Ashland Avenue
(Antras aukštas)
Ofiso Telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite
Res. Tel.: Midway 3-2888
OFISO VALANDOS
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet; nuo 7 iki 8:30 val. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. diena

Emerg.: Tel. KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 Archer Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel. LAfayette 3-3210
Val.: pirm., antrad., ketv., 12—2:30 ir 6—9 vak., penkt ir šešt. 12—2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILLINOIS
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antrad. ir ketv. 2-5 v.v. trečiad., penkt. ir šeštad. 2-5 v.v.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN & SURGEON
(LIETUVIS GYDYTOJAS)
2500 W. 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Kasdien nuo 2-4 pp. ir 7:30-9 vak.
Šeštadieniais nuo 2-4 popiet
Trečiad. ir Sekmad. uždaryta
Ofiso Tel. — PRospect 6-3838
Rez. Tel.: VIrginia 7-2421

Tel. GRo. 6-1800 (Ofiso ir namų)
Dr. Walter J. Kirstuk
PHYSICIAN and SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2925 West 59th Street
VALANDOS: 2—4 popiet, 6:30—8:30 vakarais. Trečiad. pagal sutartį

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
Telefonai:
Ofiso — HEmlock 4-5849
Rez. — HEmlock 4-2324
VALANDOS: Trečiadienį ir Šeštadienį pagal susitarimą; kitomis dienomis nuo 2 iki 4 popiet. 7—9 vakare.

Ofiso tel. GRovehill 6-4029
Rez. tel. HIlltop 5-1560
Dr. Alexander J. Javois
(JOVAIŠAS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 W. Marquette Rd.
OFISO VALANDOS
Nuo 2 iki 4 valandos popiet ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
Trečiadieniais ir Šeštadieniais pagal sutartį.

Platinkite dien. "Draugą"

Dr. Strikol
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. Ashland Ave., Chicago
OFISO VALANDOS:
Nuo 3-4 ir 6-8; treč., šeštad. ir Sekm. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas: PRospect 6-1930
(Jei neatsakys virš minėti telefonai) Šaukite: Midway 2-0601

ENROLL NOW FOR LESSONS IN

PIANO
ACCORDIAN
VOICE-VIOLIN
CLARINET-GUITAR
CELLO
Complete Faculty
THE KRASNY SCHOOL OF MUSIC
North Side — 1249 N. Ashland, South Side — 5035 S. Ashland, Loop Office—6th Fl. Kimball Bldg.
Phone: EVerglade 4-1664.

FUEL OIL
THE BLUE COLOR IDENTIFIES IT
BURNS Blutone PERFECT SERVICE FUEL OIL
"IT CLEANS AS IT BURNS"
We Deliver to YOUR Home
FILL UP Now!
CONSUMERS PETROLEUM COMPANY
Chicago's largest fuel oil plant
1725 West 31st Street
Phone LAfayette 3-2800

LIETUVIAI – MIESTŲ KŪRĖJAI

DR. K. MATULAITIS

Mažosios Lietuvos Kultūra

Suomių mokslininkas A. M. Tallgren neabejodamas rašo, kad Baltijos jūrų rytinis pakraštys sudaro savą, skirtingą kultūrą, ryškiai išbujojusią krikščionių eros pradžioje, ypač Romos klestėjimo laikotarpyje. Mažoji Lietuva yra tas kultūros židinys ir gretimi kraštai yra jai dukterys. Toji kultūra siekia net į Suomiją ir dabartinę Šiaur. Rusiją. Gausingi tos kultūros žalvario radiniai Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje parodo savo kilmę ėmę Mažojoje Lietuvoje. Jie siekia jaunuosius bronzos laikus, t. y. 1200-750 pirm Kristaus laikus. (Žr. Congressus Secundus Archaelogorum Balticorum, Riga, 1931, p. 168). Būdingas tai kultūrai yra kirvis, kurs prie penties turi ąsą. Kitur tokių kirvių nebuvo daroma.

Toji materialė kultūra bujojo Nemuno žemupyje, dabartiniam Klaipėdos krašte ir Tilžės, Karaliaučiaus srityse.

A. M. Tallgren patiekia savo nuomonei įrodymų. Bosnijoje yra surasta daug gintaro dirbinių, kuriuos mokslininkai priskiria į I š. pirm Kristaus, k. a. Sarajevo apylinkėje iš Sanski Most senųjų kapinių. Padarius gintaro analizą, pasirodė jis kilęs iš Mažosios Lietuvos. Didelės moks linės vertės yra radiniai ir Donja Dolina. Jie nėra rytų Vokietijos žmonių dirbiniai, bet siekia Prūsų žemės.

Šių kapų radiniai turi ne vien Baltijos archeologijai di delės svarbos: "Diese Graeber und ihr Inventar sind fuer die baltische Archaeologie und auch fuer die Urgeschichtsforschung des ziemlich verwandten Okafinnischen Gebietes der EZ wichtig" (p. 169).

Kažkodėl mūsų istorikai ir kultūrininkai permažai tyrė senovės lietuvių-prūsų poros tūkstančių metų kultūrą, kuria žavisi svetimi mokslininkai.

Vikingų Laikai

Pasibaigus tautų kilnojimo si laikams Europoje aštuntame šimtmetyje po Kristaus, prasidėjo apie 300 metų vikingų žygių laikotarpis, kuris suskirstomas į dvi dalis: 1) aštunto šimtmečio dalis ir visas devintas šimtmetis, 2) X—XI šimtmetis.

Tais laikais Skalvoje pagar sėjo vadinamoji Jomsborgo pilis, tvirtovė. Tiesa, ją įkūrė Danijos karalius Haraldas II (930—980) ir jis Skalvoje turėjo kunigaikštiją, bet lietuviai, kaip mums pasakoja Islandijos "Knytlingasaga", laikėsi savistoviai, giminiuodamiesi su Danijos, Švedijos ir Norvegijos karaliais.

Kita didelė tvirtovė lietuvių žemėse buvo Seeburg, kuri pasirodė esanti dabar Latvijoje Grobina. Žemaičių gi Apuolė 854 metais atlaikė švedų puolimą per 9 dienas.

Darytieji archeologiniai kasinėjimai 1929 m. Grobinoje parodė, kad ten būta didelio miesto. Surasta kapai iš 7 ir 8 šimtmečio, reiškia, iš tų laikų, kai kitur Europoje tautos kilnojosi ir gyveno palapinėse.

Vikingų ankstyvsniais laikais lankosi pas skalvius ir aisčius Einhardas (844 m. Vita Caroli Magni XII) ir Vulfstanas (prieš 900 m.). Šis rašo: "Aisčių žemė yra labai didelė ir ten yra daug miestų, ir kiekvienas miestas turi savo karalių" (Žr. K. Būga, Liet. Kalbos Žod. II sąs. 85). Yra tai istorinis liudijimas, kad senovės prūsų ir lietuvių žemėse buvo nemažai miestų, kad tie miestai tvarkėsi savistoviai, turėdami savo valdovus, karalius. Niekur neužtikau žinios apie savitarpines kovas. Atrodo ,nei pašaliniai anų laikų žmonės negirdėjo, kad lietuviai kovotų savo tarpe. Visi aisčių miestai ir visi jų karaliai gražiai sugyveno. Dėl to jie buvo turtingi ir darė žymios įtakos slavams.

T. J. Arne, skaitytame referate (Rygoje, 1929 m. antrame Baltijos archeologų suvažiavime "Schweden in Russland in der Wikingerzeit", kuris telpa kongreso paminėtame leidinyje p. 225—229), rašo netikįs, kad pirm "variagų" atvykimo Rusijos slavai būtų turėję kokią nors kunigaikštystę, kaip nevykusiai tai norėjęs įrodyti prof. Smirnoff, pavadinęs ją "kaganatu". Tas kaganatas gyvavęs 750-850 m. ir jį suardę vengrai. Tai esanti netiesa.

"Seni miestai, senesni už Vikingų laikus, nėra žinomi nei centralinėje ,nei šiaurės Rusijoje. Tais laikais ne buvo nė Kijevo ir niekas negalėjo įrodyti, kad pirm skandinavų pasirodymo jis būtų buvęs" (žr. p. 227).

Tas pats T. J. Arne 1914 m. yra išleidęs knygą: "La Suède et l'Orient", skelbdamas minėtąją mintį. Prieš jo nuomonę stojo Šachmatova, Platonova, Borozdina, Ravdonikas ir kiti. Bet jis 1930 m. išsamiu straipsniu nurodo į savo oponentų silpnas galvojimo ir įrodymų puses, kad jų patiekiami įrodymai yra neįtikėtini.

Priešingai, lietuvių žemėse, pav. Kurše, jau 7 šimtmetyje buvo miestų, kaip liudija prof. E. Blesse: "Auf Seite 14 des ebengenannten Buches von B. Nerman ist erwaehnt, dass nach dem Bericht der mittelalterlichen Hervararsaga der schwedische Koenig Svarr schon im 7 Jhrdt. "Kurland ok... Eistland ok all austrriki alt til Gardarikis" besass.' (Žr. Archeologų II Kongr. leidinys. p. 294).

Gardarikio miestas yra minimas ir daug vėliau "Knytlingasagoje" (Mon. G. H. SS. 29, p. 298), kur pasakyta, kad tą dieną, kai buvo užmuštas šv. Kanutas La vard, jo žmona Engilburga viešėjo Gardarikyje (1131—1133 m.).

Gardarikio, Gardia, Gordyn vardas kelis kartus sutinkamas Vikingų laikotarpio žiniose. Kaž kain norėtųsi tikėti, kad tai bus ne kas kita ,kaip jotvingių—dzūkų Gardinas.

Mūsų laikų Rusnė prie Nemuno buvo senovėje tvirtovė ir Rusnos karalystės sostinė. Iš Dusburgo (1326) patiriame, kad apie 1200 metus kuršiai siekdavo iki Nemuno, prieidavo prie Rusnos, kurią Dusburgas vadina "Russia": "Memela... est fluens aqua... Russiam, Lethoviam et Curoniam dividens etiam a Prussia" (Scr. rerum Prus. Leipzig, I. 51; K. Būga L. K. Ž. p. XC, n. 131).

Tas pats Dusburgas rašo apie sembiečių ir rusniečių sukilimą 1295 m., vadindamas juos "Russici": "Sambitare et maxime Russici conspirationem fecerunt..." (Dusburg p. III, c. 225 p. 335; žr. T. Narbutt "Dz. Star. Nar. Lit., 1837, Wilno, t. II, p. 306).

Rusnos karalystės ribos, anot T. Narbuto, buvusios šios: vakaruose — Kuršių įlanka, šiaurėje senovės Jūrija ,arba Žemaitija, rytuose ribojasi su skyrių ir sudargų šalimi, pietuose rėmėsi į Šalonią ir Nadruvą (Dz. N. L., t. II p. 280...).

Pats Nemunas senovėje kai kurių buvo vadinamas Aldeskus, Kronis. O. Igorio karo žygyje prieš polowkiečius Nemunas yra pavadintas "Nemiga" (Žr. Aug. Bielowski Wypr. Igora na Polowcow, 1833, prier. 41, p. 37).

Nedidelėje Rusnos karalystėje randame, anot T. Narbuto, Rusnės kaimą, kur buvo senovės tvirtovė. Ant Rusnės upelio, žemiau už Šancenkrug, buvo Senas-Russ. Tai buvusis pats seniausias lietuvių miestas.

Garsus senovės raštuose Assagard'as buvo Rusnos žemėje. Ten gyvendavę įsibrovėliai skandinavai.

Du upeliai: Aisvė, kuri iteka į Vevirže, ties Šilemikiais, ir Assvė, kuri įteka į ta pat Vevirže ties Loišių užeiga, davė pilims vardus. Veviržė, pirm įtekėdama į Minge, yra jau vadinama Asse: ten yra kaimas Assgariai, kur žiloi senovėje buves miestas Assgardas.

Kitas senas miestas Rusnos žemėje buvo vadinamas Rotala. Jis buves Rusnos karaliaus Tranono sostinė. Tą vietovę atžymėjo savo žemėlapyje Henneberger'is ir pavadino Rottoven, t. y. ten, kur teka upelis Alksnaitis, ir ant jo kranto yra kaimas Radsze. To kaimo mažesnioji dalis yra kairiajame upelio krante ir vadinasi "Rottulė". Ten yra pilies griuvėsiai, rašo T. Narbutas minėtam veikale.

Netoli Klaipėdos yra kaimas "Russų" prie upelio Dumbis, Ruslė prie upelio Dangė. Kuršių kopose prie jūrų buvo Rositė, vokiečių dabar vadinama Rossitten.

Rusnos šalį žinojo Ptolomeus, Plinius, Tacitas. Buvo ji vadinama Gitonų šalimi: "penes Vistulam sub Venedis Gythones, post Phynni"...

Rusnos žmones išskerdė kryžiuočiai. Tik jų dalis pabėgo už Nemuno į Jūros upės pakraščius.

Karaliaučiaus univ. prof. Carl Engel yra sužavėtas archeologiniais radiniais Mažojoj Lietuvoje, Žemaitijoje ir Kurše. Jis teigia paskui Aberg'a ir Gaerte, kad Klaipėdos krašto kultūra buvusi stipriai išsivysčiusi Romos ciesorių laikais, būtent trečiame šimtmetyje po Kr. ir kad ji tęsėsi Vikingų laikų pradžioje.

Atrodo, neturėdami gana rašytų dokumentų iš mūsų senolių buities, iš jų kapų ir pilių liekanų sudarysime apytikrį vaizdą ir pasiektos didelės medžiaginės kultūros tais laikais kai rytų kaimynai ir pietiečiai kilnojosi iš vietos vieton paskui gyvulių bandas.

ATOMIC DRAINAGE SERVICE
2938 No. Lincoln Ave.
Catch Basins
Cleaned — Rodded — Repaired
Rebuilt.
Fast Courteous service
Call us For Free Estimate
GRaceland 2-0114

WINTER-PROOF YOUR CAR NOW!
TAKE ADVANTAGE OF OUR NOVEMBER SPECIAL.
Car Wash, Car Grease, Drain & Flush Transmission, Drain & Flush Differential, Change Oil, Re-Fill Shock Absorbers, Clean Spark Plugs Re-Pack Front Wheels.
Includes All Material $10.00
ONLY $9.00 if you Bring this ad with you
Wash and Grease Combination $1.75
(WHITEWALLS 25c. EXTRA)
WAGGONER'S GREASING PALACES
3039 WEST 63rd STREET REpublic 7-1728
4406 SO. KEDZIE AVENUE VIrginia 7-9861

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai
Pašaukite mus dėl įvairiausių rūšių gazinių pečių ar alyva kūrenamų krosnių. Dykai apskaičiuojame.
SUPERIOR HEATING CO.
9 METAI PATYRIMO
Lengvi išsimokėjimai. Darbai pradedami tuojau.
Paskambinkite PUllman 5-2000 arba 5-1172
10918 WENTWORTH AVENUE

ATTENTION MOTORISTS!
ONE STOP SERVICE
Motor Overhauling Body & Fender Work
Painting and Brake Service
Ignition Upholstering
NO MONEY DOWN — PAY WHILE YOU DRIVE
1st Class Mechanics Do All The Work.
AUTO RECONDITIONERS
2910 Montrose Ave., tel. KEystone 9-3595

DEMESIO, NAMŲ SAVININKAMS
PIRKITE UŽ PRIEŠKARINES KAINAS
JOKIO ĮMOKĖJIMO....3 METAI IŠSIMOKĖTI.
"Svarbiausias dalykas yra įrengimo kaina".

TUUJAU ĮRENGIAME
Paskambinkite WEntworth 6-2035
ŽYMUS SUNSTRAND
CONVERSION OIL BURNER
ĮRENGIMAS EKSPERTŲ.
Su tanku ir visomis kontrolės priemonėmis.
$299
F.H.A. $9.55 į Mėnesį
Jokio įmokėjimo

R. J. MRIZEK COMPANY

Žymus kepėjas
MRIZEK RUGINĖS DUONOS
BULVINĖ DUONA — DONUTS BULKOS, IR GARSUS "POUND CAKE"
Mes aptarnaujame krautuves ir restoranus bet kur mieste
Paprašykite savo krautuvėje Mrizek's Ruginės Duonos
1801 S. California Ave. CRawford 7-1920

ŠILDYKITĖS GAZU!
Mes Rekomenduojame: Republic Conversion Burners ir Bryant Gas Design Boilers and Furnaces.
Mes turime visokiausių reikmenų. Pamatykite mūsų Philco & Admiral Televizijos aparatus. Žemiausios kainos.
Randich & Sons – Appliances
3247 WEST 63RD STREEET PRospect 6-1743
HEAT WITH GAS

LESS OIL- MORE HEAT!
CLEAN
ODORLESS
NOISELESS
SAVES OIL

Less oil, more heat—airflow patent air cone saves 25% in oil. Get more heat from less oil. Air cooling reduces trouble from plugged nozzle.
* 3 years to pay
* F. H. A. Terms
Up to 2 Family Homes
$289.50
STERLING PLUMBING & HEATING SUPPLY CO.
YArds 7-6337
1522-24 West 47th Street Chicago 9, Illinois
WE INSTALL ALL TYPES OF HEATING PLANTS

SOTUS ALKANAM PADEK!
Per AID OVERSEAS, Inc.
4851 S. Ashland Ave. Chicago 9, Ill. Tel. VIrg. 7-0280

Aid Overseas, Inc. siunčia maisto siuntinius į visas 4 Vokietijos zonas ir kitus Europos kraštus, išskyrus SSSR. Siuntiniai yra pilnai apdrausti nuo dingimo. Jei adresatas nesurandamas, pinigai grąžinami.
Užsakydami aiškiai parašykite savo ir gavėjo adresą, siuntinio numerį ir jo kainą. Aid Overseas, Inc. maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicagos siunčiami AIR MAIL. Užsakant didesnius kiekius duodama nuolaida.

Siuntinys No. 1 — $6.90
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. salami dešros
3 sv. (be 2 ozs.) kenuoto bekono
1 dėžutė (400) gr.) margarino

Siuntinys Nr. 3 — $6.60
4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
1 sv. kiaulienos mėsos

Siuntinys Nr. 5 — $4.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. marmelado
2 sv. pupelių kavos
2 sv. cukraus
1 sv. margarino

Siuntinys No. 4
A. 10 svarų cukraus $2.10
B. 20 svarų cukraus $3.95

Siuntinys No. 7
A. 10 sv. baltų kviet. miltų $2.60
B. 20 sv. kvietinių miltų $3.40

Siuntinys Nr. 10 — $5.95
2 sv. rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
2 sv. degintos kavos
1 sv. šokolado

Siuntinys Nr. 12 — $5.60
[illegible] sv rūkytų lašinių
[illegible] sv kiaulinių taukų
[illegible] sv degintos kavos
[illegible] sv cukraus

Siuntinys Nr. 14 — $5.80
[illegible] rūkytų lašinių
[illegible] kiaulinių taukų
[illegible] cukraus
[illegible] sv marmelado
[illegible] sv kiaulienos mėsos
[illegible] gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 19 — $8.95
4 sv rūkytų lašinių
2 sv. kiaulinių taukų
2 sv margarino
2 sv marmelado
[illegible] degintos kavos
[illegible] cukraus

Siuntinys Nr. 21 — $5.90
2 sv rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. degintos kavos
1 sv šokolado
14 ozs. kondens. pieno
2 gabalai tualet. muilo

Siuntinys Nr. 24 — $10.00
5 sv. rūkytų lašinių
3 sv. kiaulinių taukų
2 sv. margarino
5 sv. degintos kavos
2 sv. marmelado
2 sv. sūrio 40% riebumo

Siuntinys Nr. 25
E. 10 sv. gryn. kiaulinių taukų — $4.60
C. 15 sv. gryn. kiaulinių taukų — $6.40
D. 37 sv. gryn. kiaulinių taukų — $10.95

Siuntinys Nr. 26 — $5.95
2 sv rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) grynų kiaul. tauk
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
2 sv. degintos kavos
½ sv. arbatos

Siuntinys Nr. 30
A. 5 sv. degintos kavos — $3.95
B. 5 sv. deg. kavos — 5 skardinėse dėžutėse — $5.40
C. 4 sv. degintos kavos — $3.85 (Į pranc. zoną)

Siuntinys Nr. 34 — $5.60
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmelado
2 sv. (be 2 ozs.) jautienos mėsos

Siuntinys Nr. 39 — $3.00
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. cukraus
1 dėžutė apelsinų marmelado
2 sv. 3 ozs. makaronų
2 sv. 3 ozs. avižinių dripsnių

Siuntinys Nr. 42 — $6.70
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. 3 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. šokolado
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. degintos kavos.

Siuntinys Nr. 55 — $5.40 (vaikams)
2 sv. 3 ozs razinkų
2 sv. 3 ozs. džiovintų slyvų
2 sv. 3 ozs. džiovintų aprikosų
1 sv. migdolų
3 sv. 4 ozs. cukraus

Siuntinys Nr. 59 — $2.30
4 ozs. arbatos
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 dėžutės sardinkų

Siuntinys Nr. 62 — $3.60
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. 3 ozs. makaronų
1 dėžutė apelsinų marmelado

Siuntinys Nr 63 — $8.95
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. 3 ozs. pilno riebumo sūrio
2 sv. 3 ozs. cukraus
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
1 sv. kakavos
1 dėžutė (400 gr.) grietinės
1 sv. pieno miltelių
2 sv. degintos kavos
4 ozs. arbatos
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 64 — $5.40
5½ sv. degintos kavos
½ sv. arbatos

Siuntinys Nr. 65 — $5.30
2 sv. 3 ozs. degintos kavos
2 sv. 3 ozs. šokolado
2 sv. kakavos
½ sv. arbatos

Siuntinys Nr. 69 — $6.30
2 sv. 3 ozs rūkytų lašinių
1 dėžutė (385 gr.) sviesto
1 dėž. (415 gr.) kiaulienos mėsos
2 sv. 3 ozs. cukraus
½ sv. šokolado
4 ozs. arbatos
2 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 70 — $4.50
2 sv. degintos kavos
5 sv. kvietinių miltų
1 sv. 2 ozs. margarino
1 dėžutė (228 gr.) kakavos
1 dėžutė pieno miltelių

Siuntinys Nr. 71 — $5.20
2 sv. (be 2 ozs.) jautienos mėsos
1 dėžutė margarino (400 gr.)
1 dėžutė kakavos (228 gr.)
1 dėžutė kond. pieno (400 gr.)
2 dėžutės sardinkų
1 sv. degintos kavos
1 sv. ryžių
2 sv. kvietinių miltų
½ sv. šokolado

Siuntinys Nr. 73 — $4.60
1 dėžutė (180 gr.) margarino
1 sv. degintos kavos
3 ozs. (100 gr.) šokolado
5 ozs. (150 gr.) saldainių
2 sv. 3 ozs. avižinių dribsnių
1½ sv. kondensuoto pieno
1 sv. bičių medaus
1 dėžutė (288 gr.) kakavos
1 dėžutė sardinkų

Siuntinys Nr. 74 — $4.70
1 sv. 2 ozs rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. nedegintos kavos
1 sv. 2 ozs. avižinių dribsnių
1 sv. 2 ozs. cukraus
1 sv. 2 ozs. pilno riebumo sūrio
½ sv. šokolado
1 dėžutė (400 gr.) margarino
1 sv. pieno miltelių

Siuntinys Nr. 75 — $5.85
2 sv. (be 2 ozs.) rūkytų lašinių
2 sv. (be 2 ozs.) kiaulinių taukų
1 dėž. (400 gr.) kondens. pieno
1 dėžutė (400 gr.) margarino
2 sv. ryžių
1 sv. degintos kavos
½ sv. šokolado
1 dėžutė (228 gr.) kakavos

Siuntinys Nr. 76 — $5.60
1 sv. kakavos
1 sv. pieno miltelių
1 dėžutė (400 gr.) kiaulin. taukų
2 dėžutės sardinkų
½ sv. šokolado
2 sv. degintos kavos
100 tabl. sacharino
½ sv. arbatos

Siuntinys Nr. 77 — $6.90
2 sv. (be 2 ozs.) sviesto
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
1 sv. kakavos
1 sv. šokolado
1 sv. ryžių
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 79 — $5.90
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 oz.) jautienos mėsos
2 sv. (be 2 ozs.) kiaulienos mėsos
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių

Siuntinys Nr. 80 — $4.60
2 sv. 3 ozs. rūkytų lašinių
2 sv. (be 3 ozs.) kiaulinių taukų
2 sv. (be 2 ozs.) margarino

Siuntinys Nr. 84 — $2.95
2 sv. (be 2 ozs.) margarino
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. 3 ozs. kvietinių miltų
2 sv. 3 ozs. cukraus

Siuntinys Nr. 88 — $3.95
2 sv. 3 ozs. margarino
2 sv. 3 ozs. nedegintos kavos
2 sv. 3 ozs. ryžių
2 sv. 3 ozs. kvietinių miltų
2 sv. 3 ozs. cukraus

Siuntinys Nr. 90 — $4.80
1 sv. 2 ozs. kiaulinių taukų
1 sv. 2 ozs. rūkytų lašinių
1 sv. 2 ozs. dešros
1 sv. 2 ozs. sūrio
1 sv. 2 ozs. degintos kavos
1 sv. 2 ozs. ryžių

Siuntinys Nr. 91 — $6.85
1 sv. degintos kavos
1 sv. ryžių
1 sv. cukraus
¼ sv. marcipanų (riešutai)
¼ sv. kakavos
¼ sv. arbatos
1 dėžutė (100 gr.) kiauš. miltelių
1 sv. pieno miltelių
1 sv. (be 1 ozs.) sviesto
1 sv. bičių medaus
2 dėžutės sardinkų
20 Kalėdinių žvakučių

Siuntinys Nr. 93 — $6.40
5 sv. kiaulinių taukų
5 sv. degintos kavos

Siuntinys Nr. 94
A. 5,5 sv. šokolado — $4.50
B. 8 sv. bičių medaus — $4.80
C. 5 sv. kakavos — $3.40
D. 10 sv. ryžių — $3.30
E. 10 sv. džiovintų slyvų — $3.60
F. 5.5 sv. margarino — $3.50
J. 227 gr. arbatos — $2.00
K. 8 sv. apelsinų marmel.—$3.00
L. 60 šviežių kiaušinių — $6.30
M. 1 milijonas vien. penicilino — $5.00

Duracleaning

Is recommended nationally by America's leading furniture and dept. stores.

CARPETINGS, TWISTS, ORIENTALS . . . AND FINE UPHOLSTERY

may now be safely cleaned and revived with consideration for their life and textures ★ Duracleaning restores resilience to wool fibers ★ Pile unmats and rises ★ Colors revive ★ Furnishings are Duracleaned in your home ★ No inconvenience in having them gone ★ Also moth-proofed, if desired.

Phone VIllage 8-3700

MES PATAISOME
Bet Kokios Rūšies Siuvamąją Mašiną taipgi
Elektrines Mašinas Išnuomuojame.
SINGER SEWING CO.
4716 So. Ashland. VIrginia 7-7640
6424 So. Halsted. NOrmal 2-2885
11235 S. Michigan. WAterfall 8-5594
920—E. 63rd St. DOrchester 3-1937

KENČIANTIEJI NUO RHEUMATIZMO!
DĖMESIO!

Greitas palengvėjimas nuo skausmnigo muskulų rheumatizmo, sciatica, arthritis, nugaros skausmų, kojos skausmų vartodami S. R. A. kapsules. Kapsulės yra moksliškai pagamintos ir neduoda palinkimo prie jų pripasti.

Kodėl laukti ir kentėti. Pasiųskite $2.00 pašto perlaidą (money order) arba sumokėkti paštininkui vaistus pristačius.

DEPT. 38

Kraft Laboratories
340 N. Central Ave. Rm. 302
Chicago 44, Ill.

"VEIKITE DABAR".

PASIŲSKITE HERBAL VAISTUS JŪSŲ SIUNČIAMUOSE KALĖDINIUOSE PAKIETUOSE

Paštu—Jokio mokesčio

Baya Mate' — Nuostabiai geras ir sveikas gėrimas, kuris netrukdo jūsų miegą $1.19

No. 99 Calex Herb Laxative Arbata.

Saugus, Lengvas ir Naturalus Herb Mišinys, kuris yra malonus jūsų organizmui. Jis yra padarytas iš šviežių, parinktų šaknų, žievių ir gėlių.

Vidutinio dydžio dėžutė .. $1,29

No. 51. **Vigarex Tabletės** — Jūs vyrai ir moterys, kurie esate netekę energijos, turite išbandyti šias tabletes. Jūs, kurie visuomet esate išvargę, — PABANDYKIT VIGAREX!

100 tablečių $1.29

No. 440 Podex Tabletės — Nepaprasta pagalba tiems, kurių tulžies veikimas yra sutrikęs. Nuo prastai seka apsunkintų vidurių netikslaus KEPENŲ veikimo, paprastai seka apsunkintų vidurių jausmas.

100 tablečių ..... Tiktai 69c

Pasiųskite pašto perlaidą (money order) arba čekį su kiekvienu užsakymu. Jei norite gauti pilną kainaraštį mūsų produktų, paskambinkite ar parašykite į

ILLINOIS HERB COMPANY
815 N. Pulaski Rd. Dept. L.D1
Chicago 51, Ill. DIckens 2-1166

CLUB ir MOKYKLOS
MEGSTINIAI
Padarome pagal užsakymus
— Taipgi —
Vyrams — Moterims — Vaikams
Visokio dydžio ir spalvų.
Fabriko kainos.

Globe Knitting Mills
4235 W. 26th ST. LAwn. 1-2981

Mes Pataisome ir Sutvarkome JŪSŲ SENUS MATRACUS, Kad Jie Atrodytų, Kaip Nauji.

Nauji matracai iš fabriko. Nebrangios kainos.—Atliekame darbą per vieną dieną. Darbas garantuotas. Dykai paimame ir pristatome.

ECONOMY BEDDING
5122 S. Halsted St.
Tel. WAgner 4-8800

OCAL LIVERY CAB
Greitas patarnavimas. Jokia kelionė nėra per ilga ar per trumpa
Paskambinkite į
PRospect 6-8848
3959 West 63rd Street
Dieną ar naktį.

CRONK MUSIC STUDIOS

1100 North Blvd., Oak Park

Bailey Bldg., kampas Marion & North Blvd.

NAUJA MUZIKOS MOKYKLA.

MES SPECIALIZUOJAMĖS KLASIKINĖJE IR BAŽNYTINĖJE MUZIKOJE.

Alton M. Cronk, A. B., B. Mus., A. M., Direktorius. Pianinas, balso lavinimas ir akomponavimas, privačios pamokos muzikos teorijoje ir praktikoje. Pianino pamokos $2.50—už pamoką. Balso—$2.50 už pamoką.

Phyllis Perry, B. Mus., B. Bus. Ed., Asistentas. Brass ir Woodwind Instrumentai, pradedantieji pianinu — $1.50 už pamoką.

Dėl platesnių informacijų, pašaukite:

VIllage 8-0838 arba 3458. Atdara vakarais iki 9 val.

JOHN A. ZIMMERMANN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
9108-10 COTTAGE GROVE AVENUE
MODERNIŠKA KOPLYČIA
Draugiškas, Simpatiškas Patarnavimas
Tel. TRiangle 4-1221

PAUL SHAHIN

CAN TEACH YOU TO DANCE QUICKLY

Paul Shahin, star of WGN and WBBM, DANCE AND GROW SLENDER PROGRAMS—author book, same title (Doubleday) — creator, LEARN TO DANCE THE RHUMBA—VOGUE RECORD ALBUMS—Summer teaching sensation EDGEWATER BEACH HOTEL BEACH WALK, has proven to thousands of Chicagoans and millions of radio listeners that men and women can acquire POISE POSTURE, . FIGURE STREAMLINING while learning the

TANGO—RHUMBA—SAMBA—FOX TROT—WALTZ

ALL CAN BE LEARNED IN 12 LESSONS—SPECIAL HOLIDAY COURSE

12 DANCING LESSONS $15.00
REGULARLY 6 CLASS LESSONS FOR $10.00

OFFER EXPIRES NOVEMBER 15th—RIGHT RESERVED TO REJECT ANY APPLICANT—ENTRANCE THROUGH CAMEO

PAUL SHAHIN DANCE STUDIOS
116 E. Walton Place Phone WH 4-7170

NELAUKITE—

Rytoj Jau Gali Būti Pervėlu!

Jei norite užsitikrinti nuo ugnies, namus, baldus, automobilius, ar šiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimei ištikus, neturėsite jokių nemalonumų.

"Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters"

O'MALLEY and McKAY, Inc.

222 W. Adams St. Room 1043

Telefonas CEntral 6-5208

GENERALINIAI AGENTAI Šių Kompanijų:

COLUMBIA INSURANCE COMPANY
IMPERIAL ASSURANCE COMPANY
LUBMERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE AND MARINE INSURANCE COMPANY
PHOENIX INDEMNITY COMPANY

DĖMESIO, NUOSAVYBIŲ SAVININKAI!

Quick Heat

garu, karštu vandeniu
ir karšto oro sistemoms

IRON FIREMAN
OIL-FIRED BOILERS & FURNACES

Kai rodyklė parodo, kad reikia šilumos, šis vienetas suteikia jums šilumą greitai. Šitie moderniški aparatai suteikia šilumą greitai ir duoda nuolatinę, ekonomišką patogumą. Built-In- Iron Fireman Vortex aliejinis pečius (burner). Pasiteiraukite apie nemokamą apžiūrėjimą ir patogias pirkimo sąlygas.

Mes taipgi turime dalis įvairiausios Išdirbystės Aliejiniams pečiams ir Stokeriams.

GUTTER - SHEET METAL - FURNACE

PAT AND CARROL STOKER SERVICE
100 S. WILLIAMS STREET WESTMONT, ILLINOIS
TELEPHONE D. G. 2131

Perskaitę Dienr. "Draugą", Duokite Jį Kitiems!

CHRYSLER - PLYMOUTH

TIESIOGINIS FABRIKO DYLERIS

Pamatykite ir pirkite vėliausius naujus Chrysler ir Plymouth automobilius nupigintomis kainomis.

Pristatoma tuojau.

"U WILL LIKE US"

Balzekas Motor Sales, Inc.

4030 ARCHER AVENUE Telefonas:. VIrginia 7-1515

Nežiūrint kainų kilimo, mes laikomės savo senų kainų. Peštos plunksnos ir pūkai, importuoti iš Lenkijos, išvalytos ir dezinfektuotos čia Amerikoje ir supakuotos 1, •2 ar 3 svarų maišuose.

Peštų žąsies plunksnų svaras $2.50

Baltų žąsų pūkai. F.O.B. Chicago — svaras $6

Pasiunčiame paštu gavus čekį ar pašto perlaidą. Paskambinkite ar ateikite asmeniškai į

Klyszcz Feather Co.
914 W. RANDOLPH ST.
Tel. CHesapeake 3-1035
Chicago 7, Ill.

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai

Įsigykite mūsų kainaraštį pirma.
Alyva kūrenami pečiai.
Pilnas įrengimas.
Garantuojami alyvos pristatymą
Jokio įmokėjimo.
36 mėnesius išsimokėjimui.
Paskambinkite mums šiandien apskaičiavimams

Kerwin Coal & Fuel Oil Company
BErkshire 7-1754

DĖMESIO, MOTORISTAI

Įsigykite mūsų kainaraštį. Šveicavimas—Dažymas. Palieka jūsų automobilių kaip naują. Nudažymas—$45.—ir daugiau. Simonizing—$12. ir daugiau.

RITEWAY BODY & FENDER SHOP
2413 Gladys, Rear, SEeley 8-0775
nuo 7 val. ryto iki 7 val. vak.

Nuosavybių Savininkų Dėmesiui!
FURNACE PATAISYMAI IR VALYMAS.

Nauji furnace'ai, Stokeriai, Alyva ir Gazu kūrenami pečiai, Pečiams reikmenys. Darbas ekspertų atliekamas. Dykai apskaičiavimai. Išsimokėjimai. Darbą atliekame mieste ir priemiesčiuose.

PEERLESS HEATING CO.
1203 W. Grand Avenue
HAymarket 1-8002 1-3240

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!

Įsigykite mūsų kainų sąrašą ir apskaičiavimus bet kokios rūšies apšildymo, kurį jūs norėtumėte įsivesti, pataisyti ar perkeisti. Alyva, Gazu arba Anglimis kūrenami įtaisymai.

Indiana Sheet Metal Works
903 Sibley St. Hammond, Ind.
Tel. Russell 6951

COLUMBIA ROOFING CO.
3319 So. Morgan St.

Tar-gravel and asphalt stogų dengimas.
Sheet metal darbas.
Prieinamos kainos. Greitas patarnavimas. Dykai apskaičiavimai.
Pašaukite YArds 7-0706, neatliepus — pašaukite LAfayette 3-4557.

NAMŲ PERTAISYMAS

Leiskite mums suplanuoti jūsų naują virtuvę, vonies kambarį, viškas, sklepą ir gonkas. Grindims tile, plastic ir aluminum tile. Amerikoniško plieno virtuvės spintelės ir praustuvės. Taipgi Youngstown ir Harrison spintelės. Ekspertų atliekamas darbas. Garantuota F.H.A. Terms.

MIKOS CONSTRUCTION
VIrginia 7-5776

SUTAISYMO DIRBTUVĖ

Mes pataisome visokios rūšies alyvinius pečius, šaldytuvus, skalbiamas mašinas. Taipgi perkame ir parduodame.

Telefonas: —
TAylor 9-7937.
1830 S. RACINE AVE.

Mes Pataisome visokios rūšies Pečius ir Alyva kūrenamas Krosnis.

Mes turime didžiausį pasirinkimą alyva kūrenamų krosnių Su pilnu įjungimu tekainuoja $350. Lengvi išsimokėjimai—3 metai laiko.

AARON HEATING SERVICE
736 N. Western Ave.
Tel. DIckens 2-5010

MES SUTAISOME VISUS ELEKTRINIUS REIKMENIS:

Televizijos aparatus, Radijo aparatus, Dulkių Siurblius,
Skalbiamas Mašinas, Motorus.
Įsteigta prieš 12 metų.
Visas Darbas Garantuotas.
STANDARD RADIO AND ELECTRICAL SERVICE
3356 West 63rd St.
Tel. GRovehill 6-2420

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!

Paskambinkite mums šiandien stogų dengimo ar siding darbams. Darbas garantuotas. Žemiausios kainos. Užsakykite dabar: Vacol white pine, Storm ir screen langus, 24x24 Stiklas **$17.65**

Durable Roofing & Siding
Estab. 32 years
7523 S. Halsted St.
Paul A. Kranse, Prop.
TRiangle 4-0708
Resp. — TRiangle 4-0760

DĖMESIO, ŠEIMININKĖS!

Pagražinkite savo namus su gražiu Bigelow, Mohawk ar Guilistan kilimu ar linoleumu. Pamatykite mūsų didelį pasirinkimą įvairiausių kilimų.

Venetian blinds — langams užuolaidos.

Aptarnaujame šitą apylinkę per 30 metų.

ALBERT TAXHET & SONS, Inc.
8222-28 Cottage Grove Ave.
Tel. STewart 3-0406

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!

Gonkų perdirbimui. Viškuose apartmentų padarymui ir sklepuose apartmentų įrengimui. Pašaukite mane bet kuriuo laiku. Galiu atvažiuoti ir sekmadieniais. Žemiausios kainos mieste.

Darbas garantuotas.
Pašaukite GRaceland 2-8529

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!

Paskambinkite mums visokios rūšies apšildymo įvedimui ir apšildymo sistemos perkeitimo darbams.

Jokio įmokėjimo — 3 metai išsimokėti.
Įvairūs skardos darbai.
Gutters — downspouts — apšildymo vamzdžiai — ventiliatoriai
ALEX SHEET METAL WORK
Dykai apskaičiuojame
BAyport 1-6164
8720 E. Escabana Avenue
SAginaw 1-4192

DĖMESIO,
NUOSAVYBIŲ SAVININKAI

Petro Alyva kūrenami pečiai $395. ir daugiau — pilna kaina su įrengimu. Dabar galima gauti pečių bet kokio dydžio namui. Geriausios išdirbystės. Tuojau galima pradėtidarbą. Lengvi išsimokėjimai, jei pageidaujama. Mes garantuojame alyvos pristatymą. Paskambinkite —
Mr. Dougherty, WAlb. 5-4430

CONTINENTAL DRAINAGE CO.
5322 W. Washington Blvd.

New type rodding equip. for any server contruction. Catch basins, sewers built-rodded. Repaired — rebuilt — cleaned. Lincensed — Bonded — Frelly insured.

Call AUstin 7-2893

KENDRICK CLEANERS

ESTABLISHED OVER 20 YRS
5 HOUR SERVICE
QUALITY CLEANING

WEARING APPAREL — FORMAL WEAR
DRAPERIES — SLIP COVERS ETC.
FUR CLEANING & STORAGE
WE OWN AND OPERATE OWN PLANT
GRovelill 6-6206
6350-54 SO. KEDZIE AVENUE
REpublic 7-4922
3101 WEST 63rd STREET

"O" matavimo figūros dėl traukinių išstatymo ir dėl statybos ištaisymo. Rinkinys 8 figūrų dėžė $1.50

D. P. CASSIDY
6351 So. Ellis Ave.

SOUTH SIDE
BIRDS - FISHES - DOGS
Supplies and foods for Birds — Fishes — Dogs
Pets Boarded
Choose your xmas Gift Here
SMITTY'S PET SHOP
6456 So. Cottage Grove Ave.
Tel. MUseum 4-2630

IDEAL XMAS GIFT--CORNICES
Custom Made. $1.15 a ft. and up
Plain & Leatherette Upholstered—assorted colors
Estimates & Samples Shown on request.
City& Suburbs.
Phone Cal 5-7895

NO JOB TOO SMALL OR TO LARGE
Repairing - Remodeling
Attic Flats, Porch Enclosures — Inselbrick siding. First class work — Quick service. Get our free estimate first, no obligation.
S and S CARPENTRY and CEMENT WORKS
Phone WAterfall 8-0103 or SPaulding 2-2094

Marija viską gali pas Dievą!

Jei spaudžia vargas,
graužia rūpestis,
sielojiesi Lietuvos ir
žmonijos nelaime, tai
kreipkis į Mariją.

Nekalto Prasidėjimo Vienuolyne, Putnam, Conn. laikoma Novena į

Nekaltai Pradėtąją Mariją

Novena prasideda lapkričio 29 dieną ir baigiasi gruodžio 17 dieną.

Norėdami įsijungti į šią Novenų, siųskite savo intencijas šiuo adresu:

Immaculate Conception Convent
R. F. D. 2, Putnam, Conn.

Novenos dalyviais tampa visi, kurie atsiunčia savo intencijas, ir jei gali, nors maža auka paremia šią Jauniausią Lietuvaičių Kongregaciją Amerikoje.

KIETO MEDŽIO
DRABUŽIAMS DŽIOVINTUVAS

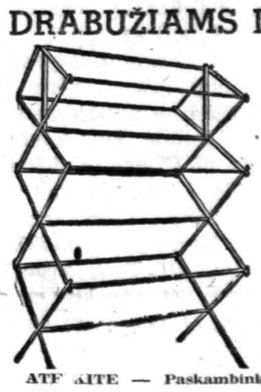

Special
REG. $3.25
$2.00

Švelnus užbaigimas — jokių aštrių kraštų. 28 pėdos džiovinimo vietos. Sulankstomas .. užima mažai vietos kada nevartojimas.

UŽSISAKYKIT ŠIANDIEN! Praktiška dovana Kalėdoms.

ATF AITE — Paskambinkite BIttersweet 8-2605 arba atsiųskite užsakymą.

CLARBEL MFG. CO.
3138 N. Clark St., Chicago, Ill.
Prašau pristatyti....rūbams džiovintuvų už skelbiamą $2.00 kainą. ( ) Čekis ar pašto perlaida pridėta ( ) Užmokėsiu pristačius (C. O. D.)
VARDAS .....
ADRESAS .....
TELEFONAS .....

Klausykite ką sako **MARGUTIS** IŠ STOTIES WHFC

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

Transliuojama KASDIEN 18 m.

Įsteigė komp. Antanas Vanagaitis. Jo darbą tęsia L. Vanagaitienė.

• • •

8 PROGRAMOS SAVAITĖJE:
Kiekvieną vakarą .....9:30 val.
Sekmadieniais .....1:00 val. p.p.
Ketvirtadieniais
Extra Programa ....7 iki 8 v. v.

Kasdien pasaulinės ir vietinės žinios.—Įvairūs įvykiai lietuviškame gyvenime.—Biznio firmų pranešimai.—Lietuviška muzika—dainos.—Paskaitos. Visais reikalais kreipkitės:

6755 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.
Telefonas — GRovehill 6-2242

STANDARD FEDERAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

Namų Paskolos Už Žemą Nuošimtį

TAUPYK SAUGIAI...mes per 40 metų visiems išmokėjome ant pareikalavimo

Turtas virš 22 milijonų dolerių. Atsargos fondas virš 2 milijonų. U. S. Government Securities ir cash virš 12 milijonų.

CHICAGOS STIPRIAUSIA TAUPYMO ĮSTAIGA

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.

4192 Archer Avenue Chicago 32, Illinois

TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

OFISO VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 4.
Trečiadieniais nuo 9 iki 12 dieną, Ketvirtad. nuo 9 iki 8 vak.

EXPRESS LIVERY CAR SERVICE
1741 West 44th Street
Prompt - Courteous - Dependable
24 hour service
Guaranteed by new ownership
Limousines for
Weddings — Banquets — Parties
When you need livery service
Call FRontier 6-4150

KALĖDINĖS ATVIRUTĖS
Leiskite man išrinkti ir pasiųsti visas jūsų Kalėdines ir Naujų Metų atvirutės. Labai gražios—15 už tiktai $1.50. Pasiųskite savo draugų pavardes ir adresus. Aš viską kitą atliksiu.
MARY BUDKA
4959 So. Justine Avenue
Tel. YArds 7-1393

RELAXO BATAI
DĖMESIO, VYRAI
IR MOTERYS!
Ar jūsų kūną ir kojas skauda?
Pasimatykite su
DR. AUGUST EICH
dėl poilsį teikiančių batų. Batai, kurie yra padaryti taip, kad jūs nejaustumėte nuovargį vaikščiojant. Kiekvienas žingsnis Relaxo batuose reiškia sveikatą per poilsį. Atcikit pavargę, Išeikit pailsėję.
Dr. AUGUST EICH
Osteopath and Chiropractic
Relaxologist
64 W. Randolph St.
ROOM 1219

ŠEIMININKĖS,
KODĖL KEPTI?

Ateikite pas mus pietums. Paruošti pietūs...
- Vištiena,
- Kiaulienos kepsnys,
- Antiena,
- Dumplings ir rūgštūs kopūstai,

Didelis pasirinkimas maisto pasiimti į namus
ANTILLIES KITCHENETTE
4237 W. 26th St.
LAwndale 2-9834.

Rent-A-Truck
Rent-A-Car
BY THE HOUR
DAY-WEEK-MONTH
REASONABLE RATES
Motor Leasing
CORPORATION
7915 State RAD. 3-9727

DĖMESIO!
Jei jūs turite nuosavybę Chicagoje arba vakariniuose priemiesčiuose ir norite ją parduoti už grynus pinigus, paskambinkite, parašykite arba aplankykite mūsų raštinę.
Mes turime daugiau, kaip 3000 pirkėjų norinčių pirkti nuosavubes.
Pažiūrėkime į rekordus. Mes esame pardavę (9) namus per dvi (2) dienas. Tame turi būti priežastis.
Mes esame nuosavybių pirkimo ir pardavimo biznyje per 35 metus ir pirmaujame GREITUOSE pardavinuose.
Bet kuris iš mūsų 12 PATYRUSIŲ salesmonų su malonumu patarnaus jums greitai ir įsmintingai.
Mes esame nariai Berwyn-Cicero Real Estate Board, Illinois Assn. of Real Estate Board, National Assn of Real Estate Boards, National Institute of Real Estate Brokers and the Chicago Board of Underwriters
JOHN O. SYKORA
Realtor
2411 S. 52nd Ave., Cicero.
Tel. Olympic 453
ir LAwndale 1-4213

DĖMESIO, NUOSAVYBIŲ SAVININKAI
CONCRETE SEPTIC SYSTEMS
Įrengimas, Pataisymas ir Išvalymas.
Visiškas išpompavimas ir Vandens Pompos įvedimas.
DYKAI APSKAIČIAVIMAS
DARBAS GARANTUOTAS.
JOKIO ĮMOKĖJIMO
36 mėnesiai išmokėjimui.
Pralenkite žiemos kainas.
VEIKITE DABAR!
Mc. Lean Sewerage
Worth 372-M-2

FRANK A. KVETON

Vandentiekio ir kanalizacijos Kontraktorius
Pataisymai ir Pertaisymai
TOWNHALL 2145
1815 S. Austin Blvd.
Mes darbą atliekame visur — mieste ar priemiesčiuose.
Įsteigta nuo 1913 metų

Stainless Steel Kickplate Co.
Order your Kickplates for any size door.
Buy direct and save.
Free estimates
Phone: —
VIRGINIA 7-0292

ATEIKIT Į MŪSŲ ATIDARYMĄ
Kuris Dabar Vyksta, Ir Pasinaudokite Šia Apsipirkimo Proga.
Didžiausias Pasirinkimas Žaislų ir Dovanų. Žemiausiomis kainomis. Pamatykite juos dabar ir užsisakykite Kalėdoms.
LEFTY VEVERKA
Toy & Gift Shop
2329 S. 58th Ave., Cicero, Ill.
Townhall 6024

KALĖDOMS
rankų darbo dovanėlės
(P. Vebros medžio statutėlės: "Vargo Mokykla", "Suktinis" ir kitokių.)
X-mas Cards su lietuvišku užrašu (20 št. už $1), spalvotais paveikslėliais
RASITE —
Christine Grinius Gift Shop
456 W. 63rd Street
Chicago 21, Ill.
Second floor.
Tel. WEntworth 6-4107
ATDARA nuo 11 ryto iki 6 p.p.
UŽDARYTA antradieniais ir šventadieniais

STORK-EEZ T.M.
For Mothers-to-Be
FAMOUS BONELESS MATERNITY GIRDLE
NOW IMPROVED WITH
ADJUSTA-BELT *
Mothers choose, doctors approve if for the heir un-apparent. New Adjusta-belt inner criss-cross straps can be raised or lowered for greater comfort, safety, firm support at every stage of pregnancy . . . removed later for post-natal wear. $6.50

*Note simple adjustment of criss-cross straps
EDNA V. GAY
CORSET SHOP
EDNA V. SUDEIKIS, prop.
Beautiful selection of Lingerie, Hoseiry, Hankies & Scarfs now on display
7108 Oglesby Avenue
PLAZA 2-0544
15 Years Experience in Fittings.
Check SURE-FIT FEATURES
- Both sides laced top and bottom for separate adjustment of upper and lower abdominal support
- Light two-way stretch elastic holds firm WHITOUT BONES.
- Soft elastic Adjusta-belt adapts to every figure change.

See our selection of bras, girdles—all in one garment.
FREE ALTERATIONS
Open:
Mon. & Thurs. Eve.

LOUIS A. KOLSSAK
Nuoširdžiai kviečiami su savo draugais aplankyti jo perdekoruotą, pertaisytą ir padidintą
FUNERAL PARLOR

Gera proga pamatyti gražius ir akį patraukiančius funeral parlor pertvarkymus.
VISIŠKAI "AIR-CONDITIONED"
KOLSSAK
FUNERAL HOME
4255 - 57 West Division Street
Tel. — ALbany 2-3600, 2-3607

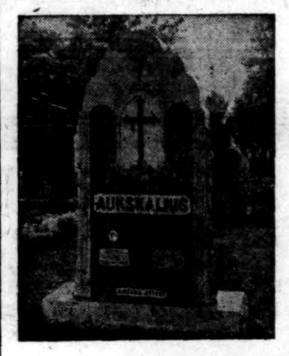

PIRKITE TIESIOG NUO MR. NELSON
— Savininko —
St. Casimir Monument Company
3914 West 111th St.
Vienas Blokas nuo Kapinių
Didžiausias paminklams planų pasirinkimas mieste
Telefonas CEdarcrest 3-6335

STASYS LITWINAS SAKO:
"DABAR — TAI GERIAUSIAS LAIKAS PIRKTI VISOKIOS RŪŠIES NAMAMS REIKMENIS." GERAS PASIRINKIMAS
Stogams Reikmenys — Insuluotų Plytų-Išvaizdos Sidings — Langų — Durų — Tvoroms Materiolo — Maliavos — Varnišo — Enamelio — Geležinių Namams Reikmenų-Hardware — Pleisterio — Cemento — Srutų — Visokios Rūšies Insuliacijos Materiolo — Šturmo Langų — Kombinacijos Durų — Wallboard — Plaster Board — Vamadžių ir Daug Kitų Reikalingų Dalykų. Pasiteiraukite!
CARR MOODY LUMBER CO.
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI
STASYS LITWINAS, Pres.
3039 S. HALSTED ST. ..... TEL. VICTORY 1272
VALANDOS: Nuo 8-tos val. ryto iki 6-tos val. vak.
Šeštad. — 8 val. iki 3 val. popiet.

Dėmesio, Nuosavybių Savininkai!
Tik Southwestern Lumber Co. gali jums tai pasiūlyti.
Pirkite žemomis žiemos kainomis
Plasterboard ..... 4½c už ketvirtainę pėdą
Durys ..... $9.50 ir daugiau.
1 x 6 (grindims) ..... 5c už pėdą.
1 x 4 (grindims) ..... 4c už pėdą.
Insuliacija ..... 5c už pėdą.
Langai, Vinys, Sherwin Williams Dažai už žemą kainą.
Apžiūrėkite ir šias vartotas lentas. Tikras bargenas:
2 x 4 ..... 4c už pėdą.
2 x 2 ..... 2c už pėdą.
2 x 6 ..... 6c už pėdą.
1 colio stogui arba siding'ui lentos $6.00 už šimtą.
Durys ..... $2.00 ir daugiau.
Window Sash ..... 50c ir daugiau.
WILLIAM ALONIS, Sales Mgr.
SOUTHWESTERN LUMBER CO.
7437 SOUTH WESTERN AVE.
Telefonas — GRovehill 6-5656
Atdara pirmad. ir Ketvirtad. iki 8 val. vak.
Sekmadiniais nuo 10 val. iki 2 val. popiet.
Lietuviškai kalbantis pardavėjas jums patarnaus

SAVE
TAUPINK
Blogiems laikams užėjus pinigai apdraustoje Finansinėje įstaigoje bus didelė pagalba.
MES MOKAME 2 KARTUS PER METUS. Dividendus
Duodame paskolas ant namų su mažais mėnesiniais išmokėjimais.
UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Ill.

KAPŲ PAMINKLAI TIESIOG
JUMS IŠ DIRBTUVĖS!
Užsakykite gražų paminklą ant savo mylimo asmens kapo—tiesiog iš šios vienintėlės lietuviškos paminklų dirbtuvės.
Paminklus pristatome į visas kapines arti ar toli.
Nuo akmens šlifikavimo iki raidžių iškalimo ir paveikslų įstatymo — BITTIN Ir KAMENSKY ekspervyvis darbas yra paremtas 45 metų patyrimu.
Aplankykite mus ir pamatykite mūsų darbo pavyzdžius. Dirbtuvė yra atdara visomis dienomis ir visomis valandomis.
BITTIN AND KAMENSKY
MONUMENT WORKS
3938 W. 111th STREET — Tel. BEverly 8-0005
Pirmoji paminklų dirbtuvė nuo Šv. Kazimiero kap. vartų

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. PRospect 6-0099
3319 Lituanica Ave. YArds 7-1138—7-1139
Tiems kurie gyvena kitose miesto dalyse gausime koplyčią arčiau jūsų namų

NULIŪDIMO VALANDOJE KREIPKITĖS PRIE
ANTHONY B.
PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
DVI MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
JŪSŲ PATOGUMUI:
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Telefonas TOWNHALL 2109
6812 So. Western Ave., Chicago, Ill.
Telefonas GRovehill 6-0142
Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir jūsų finansiškam stoviui priecinamas.

SENIAUSIOS IR MODERNIŠKIAUSIOS
Laidotuvių Įstaigos
JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YArds 7-1741 – 7-1742
4330-34 South California Avenue
Tel. LAfayette 3-0727
TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
RADIO PROGRAMAI IŠ STOTIES W G E S
(1390 kilocycles)
Leidžiama Kas Šeštadienį Nuo 9:15 Iki 9:30 Val. Ryto.

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGO LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS
Ambulansu patarnavimas yra teikiamas dieną ir naktį. Reikale, šaukite mus.

Mes turime koplyčias visame Chicagos ir Roselando dalyse ir tuojau patarnaujam.
LACHAWICZ ir SŪNAI
2314 W. 23rd PLACE Phone: VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN PUllman 5-1270
PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711
ALFREDAS VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Tel. Olympis 1003
POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th STREET
Telphone: YArds 7-1911
LEONARDAS L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: PUllman 5-9661
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Phone YArds 7-4908
JULIUS LIULEVIČIUS
4348 So. California Ave. Phone LAfayette 3-3572
LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 West 46th St. YArds 7-0781

ANGLIJOS LIETUVIAI

Mūsų Korespondentas Anglijoje J. KUZMICKIS

Lietuviai tremtiniai, įsikūrę Anglijoje prieš dvejus metus, jau gali kalbėti apie savo gyvenimą ir sąlygas drąsiau. Pirmomis dienomis, kai tekdavo vienam ar kitam išsikalbėti su senaisiais išeiviais, šie be jokių ceremonijų pasakydavo:

— Gerbiamasis, pirma pagyveik metus kitus, o paskum kalbėk, kas čia gero ar blogo!

Ką gi: pastaba teisinga. Pirmosios nuotaikos nevisuomet pastovios, jos laikui bėgant pasikeičia.

Po dviejų metų, atvirai kalbant, darbo sąlygos beveik nepasikeitė: vis dar tremtiniams pirmiausia siūloma dirbti žemės ūkyje ir anglių kasyklose, o tekstilė rezervuojama vedusiems ir moterims bei mergaitėms, kurios nenori dirbti ligoninėse. Reikia žinoti, kad ligoninės tremtinių labai pageidauja, bet daug jų nesulaukia.

Tačiau tremtiniai visuomet deda visas pastangas, kad susikurtų bent įmanomesnį gyvenimą. Ir taip Anglijoje pastebima ryški tendencija iš ligoninių, žemės ūkio, o kartais net iš anglies kasyklų persikelti į tekstilės pramonę.

Kodėl Daugiausia Tekstilininkų

Kodėl daugumas lietuvių keliasi į miestus ir ieško darbo tekstilėje, — yra kelios priežastys.

Visų pirma: tekstilės darbas ne toks varginantis ir purvinas. Vis dėlto dirbama pastogėje, nekenčiama šalčio, be to, turima laisvas šeštadienis. Atlyginimas taipgi netaip jau labai skiriasi nuo proteguojamųjų darbų atlyginimo.

Gal, tačiau, svarbiausia priežastis, — tekstilėje dirbą paprastai gyvena privačiai (nors yra ir tekstilininkų stovyklų). Tremtiniai gi normalaus gyvenimo nepaprastai pasiilgę. Jiems jau iki gyvo kaulo įgrįsi "kolchozinis" gyvenimas, kai nuo ryto iki vakaro tenka stumdytis nervingų bendradarbių tarpe. Pagaliau, stovyklinis (taigi, kolchozinis) gyvenimas, kaip rodo patirtis, ardo sugyvenimą ir įneša nemaža kartumo į tarpusavio santykius.

Kad tekstilėje dirbą gali šiek tiek sutaupyti (žinoma, jeigu nori), geriausiai įrodo visos eilės šios srities darbininkų įsigyti namai. Ypačiai apstu lietuviškų namų Bradforde. Čia ir nuotaika kita, ir papročiai savi: nereikia nuolat varžytis su savo valgiais, svečiais ar kuo kitu.

Kultūriniai Rūpesčiai

Nemaža Anglijos lietuviai turi rūpesčių, susijusių su įvairiais kultūriniais reikalais.

Tiktai Londono ir Manchesterio lietuviai turi savo klubus, kur gali susirnkti, pasikalbėti ir pasitarti. Kitose vietose savų namų neturima ir tenka glaustis prie kokios anglų mokyklos ar parapijinės salės. Šiandien dar net spėlioti negalima, ar ši padėtis pasikeis gera linkme.

Lietuviai katalikai čia glaudžiasi prie anglų katalikų bažnyčių, nes apie savą bažnyčią nė svajoti neįmanoma. Daroma kas galima, kad savi vaikai gautų nors pradines žinias savo gimtąja kalba. Vienur kitur, kur yra didesnės kolonijos, organizuojamos savaitgalio mokyklos. Jos tuo tarpu dar tik kuriasi savo tradicijas.

Nuolat rūpinamasi lietuviška spauda. Seniausias vietos lietuvių laikraštis "Išeivių Draugas" taikomas seniesiems lietuviams. Tremtiniams D. Britanijos Lietuvių Sąjungos leidžiamas "B. Lietuvio" savaitraštis, paskutiniu metu K. Obolėno redaguojamas, nors pamažu tobulėja, tačiau vistiek negali patenkinti skaityti norinčiųjų. Ir nenuostabu: lakraštis vos 4 psl. ir ne ką tegali duoti skaitytojams. Tikima, kad ateityje bent retkarčiais jis išeis padidintas ir labiau paįvairintas.

Turimi įvairūs planai ir apie naujų knygų leidimą. Tačiau, kadangi čia lietuvių nėra labai daug, o spauda labai brangi, — sunku ko geresnio tikėtis. Atrodo, sveikiausia būtų knygų leidimo reikalu tartis su JAV leidyklomis.

Lietuvių Sąjunga

Anglijos lietuviai gana gausiai susibūrę į vienintelę čia savo organizaciją — Lietuvių Sąjungą. Reikia labai džiaugtis, kad ligi šiol nejaučiamas čia srovinis trynimasis. Visi gerai supranta, jog suskaldžius ir taip negausias jėgas, nebūtų įmanomas joks kūrybiškas darbas.

Spalio mėn. Londone įvykusiame trečiajame L. S-gos atstovų suvažiavime ir toliau stengtasi realizuoti vienybę, nenukrypstant iš įstatuose užsibrėžto kelio. Naujuoju Sąjungos pirmininkų išrinktas M. Bajorinas, su apgailestavimu išleidus iš centro labai nusipelniusį ir daug gero padariusį pirmąjį pirmininką Varkaią.

Lietuvių veiklai stipresnius pagrndus duoda aktyvus Lietuvos ministerio Londone B. K. Balučio dalyvavimas suvažiavimuose ir svarbesniuose pasitarimuose.

Tokiu būdu Anglijos lietuviai žengia su viltimis į tolimesnę ateitį.

Vinco Krėvės "Dangaus Ir Žemės Sūnūs"

Naujausias Žymiausiojo Lietuvių Rašytojo Veikalas

Nedaug tėra gerų ir svarių grožinės lietuvių literatūros knygų, kurių paskutiniuoju metu dar galėjo tremtyje pasirodyti. Prie tokių knygų tenka priskaityti ir Vinco Krėvės "Dangaus ir Žemės Sūnūs". Ją išleido "Sūduvos" leidykla, prieš pat Vokietijoj užbaigdama savo veiklą ir persikeldama į JAV.

"Dangaus ir Žemės Sūnūs" tai biblinio siužeto panaudojimas grožinei literatūrai. Dangaus sūnūs, tai Dievo išrinktosios tautos žmonės, kuriems dieviškąją idėją tenka nešti į šį pasaulį, susiduriant su žemės sūnumis, su tais, kurie tos idėjos nenori priimti, prieš ją spiriasi. Tačiau dieviškoji šviesa nugali.

Rašytojas čia pavaizduoja laikotarpį nuo Kristaus 'aukimo ateinant į šį pasau'li ligi jo pasmerkimo mirion. Tai dar negalutinis veikalas ir jo tąsa laukiama.

Literatūriškai meniškų laimėjimų mūsų žymusis rašytojas yra pasiekęs šiame veikale ypač tose vietose, kur kyla kova prieš dieviškąją idėją, kur susiduria gyvenimo gėris su jo blogiu. Nuolat keisdamas veikalo formą, dažnai pereidamas į jam įprastinį dialogą, rašytojas juo labiau galėjo pasidaryti sugestyvus.

Iš biblijos imtuose siužetuose rašytojas paprastai paiso ne tiek biblinės istorinės veikalo eigos, kiek ieško meninių laimėjimų. Dėl to kai kurių veikalo vietų vertinimas yra itin opus dalykas. Kyla net kartais tikėjimo tiesos ir meno susidūrimo. Tą pat galim pasakyti apie tokius veikalus, kaip O. Wilde "Salome", Thomas Mann "Juozapą" ar Fr. Werfel "Bernardetos giesmę", jau nekalbant apie B. Shaw "Joaną", kur rašytojas turėjo visai kitą tikslą nei pietistiškas skaitytojas gali ir turi pageidauti. Šiuo atžvilgiu V. Krėvės veikalas yra nuosaikus, ir meniniai laimėjimai stengiasi neprasilenkti su bibline tiesa.

—A. T.

— c —

Šią knygą galima gauti pas "Sūduvos" atstovą Vladą Sulaitį, gyv. 2241 West 23 Place, Chicago, Ill.

DĖMESIO
AUTOMOBILIŲ SAVININKAI
SPECIAL
MOTOR TUNE UP
• CLEAN AND ADJUST POINTS
• CLEAN AND ADJUST PLUGS
• RESET TIMING
• CLEAN GAS LINE
• CHECK WIRING
• CHECK ALL LIGHTS
• ADJUST BRAKES
• COMPLETE GREASE
6 Cyl. Cars only $6.95
8 Cyl. Cars only $7.95
Will Pick-Up and Deliver
McKeown Motor Sales
7717 S. Ashland Ave.
TRiangle 4-7717

SOUTH SIDE
EXCLUSIVE
LIONEL
TRAINS
Authorized Sales & Service
Complete Year-Around Stock
All Lionel Trains and Accessories
Open Mon. & Thurs. Eves.
Tel. GRovehill 6-5117

HOBBY CENTER
3249 W. 63rd Street
(½ Blk. W. of Kedzie)

URBANSKI MOVERS
3243 So. Morgan St.
Local and Long Distance moving
Storage. Modern equipment. We specialize in refregerators and heavy work. Get our free estimate. Flat rates.
Before you move call us
YARDS 7-6043

ATTENTION HUNTERS
Beagles — Champion Bloodlines
6 months old males & females
A. K. C. registered.
Beautiful dogs
For pets and Xmas gifts
$25.000 to $35.00
Private party, Mrs. E. Hafer,
Route 2, Chicago Heights, Ill.
Chicago Heights 5172 Y 3

ADVICE COSTS YOU NOTHING!
See Us About
Your Heating Problem

$289^50 Completely Installed
Including Controls and Oil Tank
• Burns No. 1, 2 or 3 Fuel Oil
• Rigid Frame Assures Vibrationless Operation
• Economical to Operate
1-Yr. Guarantee . . . 36 Mo. to Pay
Latham-Anderson
HEATING SERVICES
924 W. 79th, HUD. 3-0745

Garsusis Tepalas
"SIXTIANA"
Reg. U. S. Pat. Įstaigoje
SENIEMS ir VAIKAMS
Tepalas "Sixtiana" yra vaistai, kurie tuoj palengvina reumatizmo skausmus, nosies slogas, nušalus galvą, ar vabzdžiams įkandus, sutinimą ir bendrai prieš įvairius sunegalėjimus. Užsisakytie "Sixtiana" tepalo stiklinę tiesiai iš "Sixtiana" Ointment Co., 2319 West Charlston St. Chicago 47, Ill. Stiklinės kaina $2.00.
Pastaba: Pasiųskite tepatą "Sixtiana" savo giminėms ar pažįstamiems į DP stovyklas Europoje kaip daro tai kiti.

GERIAUSIA. PIRKTI NAMAMS BALDUS
— IŠ —
PROGRESS KRAUTUVIŲ
ŠALTYTUVAI, TELEVIZIJOS APARATAI, SKALBIAMOS MAŠINOS, BALDAI, MATRACAI, KILIMAI, RADIO APARATAI, PEČIAI, LOVOS Ir Vaikų BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Baldai Padaromi Pagal Užsakymą
Lengviausi Išmokėjimai
PROGRESS FURNITURE Co.
3224 S. HALSTED ST.
Tel. VIctory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
CHICAGO ILL.
Tel. LAfayette 3-3171

RAYTHEON
20/20
Television setas 1950. Ištobulintas. Perduoda paveikslą labai aiškiai. Lengva akims. Nereikia aerial, tiktai prijungk prie elektros saketo, kaip paprastą lempą ir Televizija veikia. Garantuota ilgiems metams.
Dirbtuvės kaina 7-0X $129.95
Mantel 701 .. 10" .. $189.95
Mantel IIOI .. 12" .. $249.95
Console IIO2 .. 12" .. $279.95
Parduoda už grynus pinigus ar lengvais išmokėjimais po $2.00 į savaitę.

JOS. F. BUDRIK
INCORPORATED
Autorizuoti Pardavėjai
3241 S. Halsted St.
Patelefonuokite Calumet 5-7237 ir Jums Raytheon Televizija bus tuoj pristatyta.
Krautuvė atdara Pirmadienio ir Ketvirtadieno vakarais.
Stotis WCFL, 1000 kil. Sekmadieniais 5:30 po pietų Lietuviška radio programa.

NUO UŽSISENĖJUSIŲ
Skaudančių Žaizdų
IR ATVIRŲ ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jų gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina peršėjimą ligos vadinamos ATHLETE'S FOOT, sustabdo džiovinimą odos ir perplyšimą tarpiršcių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoj ir apylinkėse arba atsiuskite money orderį į —

LEGULO, Department D
4847 W. 14th St. Cicero 50, Ill.

Skelbkitės "Drauge"

J. F. Donahue
FLORIST
IN ANY EVENT
SEND FLOWERS
City Wide Delivery
CALL WALBROOK 5-4900
1925 W. 69th St.

RESIDENTIAL 8'x7' OVERHEAD
Easy tilt door . . . including all necessary hardware...... $54^50
IMMEDIATE DELIVERY
Easy, Long Term Credit
Doors for any size opening made to order
Phone MOnroe 6-6733
All-Aluminum Door Co.
2240 W. MADISON, Chicago

Save 20 %
IMPROVED, POPULAR
1949 MODEL TD, 5 H.P
Johnson Outboard Motor
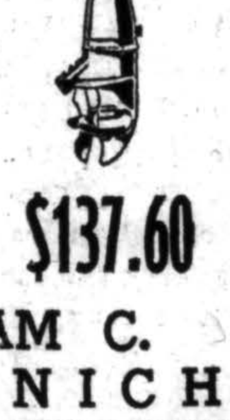
Regularly
$172.00
Now $137.60
ADAM C. KRANICH
"BLUE ISLAND'S LEADING JEWELER"
13035 S. WESTERN AVE
Blue Island, Illinois.

DIRECT FACTORY DISTRIBUTOR

WINKLER
OIL BURNERS
& STOKERS
COMPLETE INSTALLATION
of Low & High Pressure Systems,
Boilers — Furnaces — Hot Water
ARCHER STOKER SALES Co.
4101 S. Archer. LAfayette 3-3136

PAGRAŽINKITE SAVO NAMUS ŠVENTĖMS.
AUBURN GLASS CO.
BALDAMS STIKLINIAI VIRŠAI
VEIDRODŽIAI
LEMPOS
1015 W. 79th St. RAdcliffe 3-5000

STIKLAI AUTOMOBILIAMS
KRAUTUVĖS LANGAMS
SWEENEY BROTHERS
GLAZING CONTRACTORS

TONY'S PIL-ON INN
TONY KIUNIUS presents
Les Sobey's Music At the Novachord, Nitely 'til 4 and 5 a. m. — Continuos Entertainment.
DELICIOUS FOOD — STEAKS — CHICKEN — SHRIMP
PRIVATE ROOM FOR BANQUETS, WEDDING PARTIES, ETC.
VIRGINIA 7-9767 2801 WEST 38TH STREET
TONY & HELEN KIUNIUS props'

SPECIAL LINOLEUM PURCHASE
Heavy Weight Perfect Quality Felt Base Linoleum made by Nationally known manufacturers whose names we cannot disclose because of this SPECIAL SALE Price at...
69c PER SQUARE YARD
Formerly Sold at 89c per square yard
CHRISTMAS SPECIAL ON
SHAG RUGS
24 Inches by 36 Inches .... Only $1.98
27 Inches by 54 Inches .... Only $3.49
30 Inches by 60 Inches .... Only $4.49
48 Inches by 72 Inches .... Only $8.95
Artistic Carpet & Linoleum Co.
3259 West 63rd St. REpublic 7-3321

PRIEŠ ŠVENTINIS
PUSMETINIS SUŠUKAVIMAS
SPECIAL Atrodykite Gražiausia Per Padėkos Šventę. $6.50
OIL SHAMPOO, SUŠUKAVIMAS $1.50

VANITY BEAUTY SHOPPE
HELEN BARTNIK, Sav. — Antrame Aukšte
PLAUKŲ SUŠUKUOTOJA.
Atdara Antrad., Ketvirtad. ir Penktad. vakarais.
5920 CERMAK ROAD TELEPHONE OLYMPIC 1167

ROSIE'S RESTAURANT
— Teikia —

Čekiškus — Amerikoniškus Valgius
ANTYS • VIŠTOS • JAUTIENA
Sekmadienio Pietūs Rosie's Restorane yra Tikra Šeimos Pramoga.
Rezervacijoms Šaukite GUNDERSON 9864
NAUJI SAVININKAI
3921 HARLEM AVE. 2 kvartalai nuo Ogden Ave.

PARDAVIMUI!

Labai gražus Regency stiliaus Apskritas Stalas, Odos viršus, 24 kt. aukso kraštelis, rankomis išpiaustinėtas, 2 stalčiai.
28 x 28 x 28
Vertas $73.50
DABAR $55.50
LIRI FURNITURE 2835 NORTH CENTRAL AVE.
Telefonas — SPring. 7 - 1450
Bet kokios rūšies baldams, Miegamojo kamb. —Valgomojo kamb. — Veidrodžių Rėmams — Knygynėliams — Lempoms — Gryno Mahogany medžio Figūroms.
Pasimatykite su mumis. Įvairiausios Kalėdų dovanos jūsų mylimiesiems. LIRI Kainos sumažintos nuo 35 iki 50%.
Atdara kasdien nuo 9:30 iki 9 val. vak, Sekmad. nuo 10-12 ir 2-5.

UŽTIKRINKITE JAM ATEITĮ - ŠIANDIE
Jūsų vaiko mokslo ir biznio auklėjimui reikia planuoti ir taupyti. Mes siūlome mūsų įstaigoj atidaryti apdraustą taupymo sąskaitą jo vardu, arba išvien su bet kuriuo iš tėvų. Nors ir mažas taupymas iš kiekvienos algos užtikrins jeigų kai jos bus reikalingos. Jūsų sutaupos apdraustos iki $5,000, ir neša vertingus nuošimčius.
INSURED
District Savings
AND LOAN ASSOCIATION
3236 SOUTH HALSTED STREET • CHICAGO 8 • CAlumet 5-4118
JOSEPH M. MOZERIS, Secretary